

4430 B2573

Eesti rahwa Kalender

jelle

1863

a a s t a p e a l e

pärast J. Kristuse sündimist.

Sel aastal on 365 pääwa.

Kalenderliku Aredalliku
Rahva-kogu kinn. 1910.

Trükkitud

Maja linnas pildide ja raamatu trükkija Ernsti
Platese kojas.

Gesti rahwa
Kalender

jelle

1867

aasta peale

pärast J. Kristuse sündimist.

Sel aastal on 365 päeva.

Trükkitud

Nija linnas pildide ja raamatu trükkija Ernsti Plateze kajas.

Reginald

3001

Ministerium des Innern. L. No. 100

ENSV TA
Kirjandusmuuseumi
Arhiiviraamatukogu

45271

Qühendud sõnade seletus.

a. id. — apostel apostlid.
ew., ewd. — ewangelist, ewangelistid.
w., wd. — waga, wagad.
wf., wfd. — waga kannataja, wagad kannatajad.
wn., wnd. — waga naene ehk naesed.
p., pd. — püha, pühad.
pn., pnd. — püha naene, pühad naesed.
pnt., pntd. — püha neitsi, neitsid.
pf., pfd. — püha kannataja, kannatajad.
pfn., pfnd. — püha kannataja naene, naesed.
pfnt., pfntd. — püha kannataja neitsi, neitsid.
prf., prfd. — preestri kannataja, kannatajad.
sf., sfd. — suur kannataja, kannatajad.
sfn., sfnd. — suur kannataja naene, naesed.
sfnt., sfntd. — suur kannataja neitsi, neitsid.
ül. piisk., üld. piiskd. — ülem piiskop, piiskopid
Esmaspw. — Esmaspääv.
Teisipw. — Teisipääv.
Kolmaspw. — Kolmaspääv.
Neljaspw. — Neljaspääv.
Laup. — Laupääv.
näd. — nädal.
pär. — pärašt.

Nädala pääwad.	Pühade nimed ja Kiriku püha pääwad.
Nädal enne kolme kün. püh. 8 eal Om.=Ev. 11 (Joh. 21, 15—25.)	
1 Pühapw.	Issanda ümberleikamise püha. Wäsi se Suur. Uus aasta.
2 Esmaspw.	Püha Silvester, Roma linna paawst.
3 Teisipw.	Prohwet Malakia ja püha kannataja Kordi.
4 Kolmaspw.	70 Apostlite kogu ja püha Weostift.
5 Neljaspw.	Püha kannataja. Weopemt. ja Weon. Paastu pääw.
6 Reede	Kristuse ristmise pääw, ehk kolme küniga Püha.
7 Laupw.	Johanes se Gelläija kogu.
Nädal pärast kolme kün. püha. 1 eal Om.=Ev. 1. (Mat. 28, 16—20.)	
8 Pühapw.	Püha Georgi Hosepit ja püha Emeljani.
9 Esmaspw.	Püha kannat. Poliewst. ja püh. Metrop. Wikip.
10 Teisipw.	P. Gregori. Nisa linnast ja p. Paul. Komelstast.
11 Kolmaspw.	Püha Weodost ja püh. Mihael Klopstast.
12 Neljaspw.	Ptn. Tatjana ja p. Sawwa Serbia maa ülem piiskop.
13 Reede	Ptd. Ermil, ja Stratonik.
14 Laupw.	Pühad Issad, kes Sinais tappetud said.
2 Nädal pär. kolme kün. püh. 2 eal Om.=Ev. 2. (Mark. 16, 1—8.)	
15 Pühapw.	P. Pawel Tibeja kõrbest ja püh. Johan telgis elaja.
16 Esmaspw.	Püha Apostli Petrusse abelate kumardamine.
17 Teisipw.	Püha Antoni se Suur.
18 Kolmaspw.	Püha Ahwanast ja Kirill Meksandri linnast.
19 Neljaspw.	Püha Makari Egiptuse maa mees.
20 Reede	Püha Chwimi se Suur.
21 Laupw.	Püha Maksim ja püha Neohwit.
3 Nädal pär. kolme kün. püh. 3 eal Om.=Ev. 3. (Mark. 16, 9—20.)	
22 Pühapw.	Püha Ap. Timoteus ja pt. Anastasi.
23 Esmaspw.	Kannat. preester Kliment ja püh. kannat. Agathangel.
24 Teisipw.	Püha naene Ksenia.
25 Kolmaspw.	Püha Gregorius se Jumala sõna tundja.
26 Neljaspw.	Püha Ksenohwont ja püha Maria.
27 Reede	Püha Johani se Kuldsuu kallil järelduste toomine.
28 Laupw.	Püha Chwrem Siria maalt ja p. Weodost Totmast.
4 Nädal pärast kolme kün. p. 4 eal Om.=Ev. 4. (Luk. 24, 1—12.)	
29 Pühapw.	Kannataja preester Ignati se Jumala kandja.
30 Esmaspw.	Pül. piiskop Wäsi se Suur, Gregori se Jumala sõna tundja ja Johanes se Kuldsuu.
31 Teisipw.	P. Kiri, Johan ja pt. Nitita Nowgorodi linnast.

Suu pääw.	Pääwa pittus. fel min.	Päitefe tõus- mine. fel min.	Päitefe lojami- nemine. fel min.	Kuu tõus- mine. fel min.	Kuu lo- jamine- mine. fel min.	Kuu näud.
Lit. Ep. 2 Timot. 4, 5—8. Kolof. 2, 8—12. Ev. Mark. 1, 1—8.						
1	7 16	8 31	3 47	11 12	×	
2	7 19	8 30	3 49	11 37	12 59	
3	7 22	8 29	3 51	12 6	2 18	Esim. wer.
4	7 25	8 28	3 53	12 43	3 36	Jan. 1, fel
5	7 29	8 26	3 55	1 28	4 52	6, 10 min.
6	7 32	8 25	3 57	2 25	6 1	õhtu.
7	7 35	8 24	3 59	3 33	7 0	
Lit. Ep. Ewef. 4, 7—13. Ev. Matt. 4, 12—17.						
8	7 39	8 22	4 1	4 50	7 47	
9	7 42	8 21	4 3	6 10	8 23	
10	7 45	8 20	4 5	7 30	8 54	Täis kuu.
11	7 49	8 18	4 7	8 48	9 19	Jan. 8, fel
12	7 53	8 16	4 9	10 3	9 41	9, 10 min.
13	7 57	8 14	4 11	11 14	10 2	omita.
14	8 1	8 13	4 14	×	10 22	
Lit. Ep. Kolof. Ev. Luk. 18, 18—28.						
15	8 5	8 11	4 16	12 24	10 44	
16	8 9	8 9	4 18	1 32	11 8	
17	8 13	8 7	4 20	2 37	11 35	Wim. wer.
18	8 17	8 6	4 23	3 39	12 8	Jan. 15, fel
19	8 21	8 4	4 25	4 35	12 47	4, 24 min.
20	8 25	8 2	4 27	5 27	1 34	õhtu.
21	8 29	8 0	4 29	6 11	2 29	
Lit. Ep. 1 Timot. 1, 12—17. Ev. Luk. 18, 35—43.						
22	8 33	7 58	4 31	6 49	3 29	
23	8 38	7 56	4 34	7 22	4 36	
24	8 43	7 53	4 36	7 49	5 46	Moor kuu.
25	8 47	7 51	4 38	8 14	6 59	Jan. 23.
26	8 52	7 49	4 41	8 36	8 14	7, 52 m. õhtu.
27	8 56	7 47	4 43	8 57	9 29	
28	9 0	7 45	4 45	9 20	10 46	
Lit. Ep. 1 Timot. 4, 1—16. Ev. Luk. 18, 1—12.						
29	9 5	7 42	4 47	9 44	×	
30	9 10	7 40	4 50	10 11	12 4	Esim. wer.
31	9 14	7 38	4 52	10 43	1 21	Jan. 31, 3,
						17 m. omita.

Nädala pääwad.	Pühade nimed ja Kiriku püha pääwad.
1 Kolmaspw.	Püha kannataja Trihwon.
2 Neljaspw.	Isanda wastuwõtmine templis.
3 Reede	P. Simeon Jum. wastuwõtja ja Prohw. naene Anna.
4 Laupw.	Wagad Isidor ja Kirill Nowoerserskaf.

Tõlneri ja Wariseri nädal. 5 eal Dm.-Gw. 5. (Lut. 24, 13—35.)

5 Pühapw.	Püha kannataja naene Agapia.
6 Esmaspw.	Waga Wukol Smirna linnast.
7 Teisipw.	Wagad Parhweni ja Lukas.
8 Kolmaspw.	Püha suur kannataja Weodor Stratilat.
9 Neljaspw.	Püha kannataja Nikihwor.
10 Reede	Püha kannataja Harlampi.
11 Laupw.	Kannat. Wlasi, waga Temetri, ja püha würst Wsewolos Pihkwast.

Elfinud poja nädal. 6 eal Dm.-Gw. 6. (Lut. 24, 36—53.)

12 Pühapw.	P. Meleti Antiohi linnast ja p. Mitropolit Aleksei.
13 Esmaspw.	Wagad Martinion ja Simeon.
14 Teisipw.	Waga Awksenti.
15 Kolmaspw.	Püha Apostel Onisim.
16 Neljaspw.	Püha kannataja Pambwil ja püha Porhwiri.
17 Reede	Püha suur kannataja Weodor Tiron.
18 Laupw.	Püha Leo Roma linna Pawst. Surnute mälestus.

Liha eite nädal. 7 eal Dm.-Gw. 7. (Joh. 20, 1—10.)

19 Pühapw.	Püha Apostlid Arhipp. ja Wilemonus.
20 Esmaspw.	Waga Leon Katani Piiskop.
21 Teisipw.	Waga Timowei ja püha Ewstahwi.
22 Kolmaspw.	Püha kannatajad Ewgenia linnas.
23 Neljaspw.	Pprk. Polikarp. Smirnast.
24 Reede	Elmine ja teine Gelfaija Johaneke pea leidmine.
25 Laupw.	Püha Tarasi Konstantinopoli linna ülemptiskop.

Sõira eite nädal. 8 eal Dm.-Gw. 8. (Joh. 20, 11—18.)

26 Pühapw.	Püha Porhwiri, Kaasa linna ülemptiskop. Adami paradisist wäljaajamise mälestus.
27 Esmaspw.	Waga Protokopi Telapolit.
28 Teisipw.	Waga Waskli.

Kuu pääw.	Pääwa pittus.	Päitese tõus- mine.	Päitese lojami- nemine.	Kuu tõus- mine.	Kuu lo- jamine- mine.	Kuu näud.
	fel min.	fel min.	fel min.	fel min.	fel min.	
1	9 18	7 36	4 54	11 23	2 36	Täis kuu.
2	9 23	7 33	4 56	12 14	3 46	Webr. 6, fel
3	9 28	7 31	4 59	1 15	4 47	9, 17 min.
4	9 32	7 29	5 1	2 26	5 38	õhtu.

Lit. Ep. 2 Timot. 3, 10—15. Gw. Lut. 18, 10—14.

5	9 37	7 26	5 3	3 42	6 18	
6	9 41	7 24	5 5	5 2	6 52	
7	9 47	7 21	5 8	6 20	7 19	
8	9 51	7 19	5 10	7 38	7 42	
9	9 56	7 16	5 12	8 52	8 5	
10	10 1	7 14	5 15	10 4	8 26	
11	10 6	7 11	5 17	11 14	8 47	

Lit. Ep. 1 Kor. 6, 12—20. Gw. Lut. 15, 11—32.

12	10 10	7 9	5 19	×	9 11	
13	10 15	7 6	5 21	12 21	9 38	
14	10 20	7 4	5 24	1 25	10 8	Wiim. wer.
15	10 25	7 1	5 26	2 24	10 44	Webr. 14, fel
16	10 29	6 59	5 28	3 18	11 27	1, 9 min.
17	10 34	6 56	5 30	4 6	12 18	õhtu.
18	10 38	6 54	5 32	4 46	1 16	

Lit. Ep. 1 Kor. 8, 8—9 p. 2 wersini. Gw. Matt. 25, 31—46.

19	10 44	6 51	5 35	5 21	2 21	
20	10 49	6 48	5 37	5 51	3 29	Noor kuu
21	10 53	6 46	5 39	6 16	4 42	Webr. 22, fel
22	10 58	6 43	5 41	6 40	5 57	11, 15 min.
23	11 3	6 40	5 43	7 2	7 14	omiku.
24	11 8	6 38	5 46	7 25	8 33	
25	11 13	6 35	5 48	7 49	9 52	

Lit. Ep. Rom. 13, 11—14 p. 4 wersini. Gw. Matt. 6, 14—21.

26	11 18	6 32	5 50	8 15	11 11	
27	11 22	6 30	5 52	8 47	×	
28	11 27	6 27	5 54	9 23	12 27	

Nädala päevad.	Pühade nimed ja Kiriku püha päevad.
1 Kolmasp.	Waga kannataja naine Eudokia.
2 Neljasp.	Prf. Weodot ja Arseni Iveri linnast.
3 Reede	Pühad kannatajad Ewtropi, Kleonik ja Wafilist.
4 Laup.	Waga Herasim ja püha kannataja Paul.

1. suure paastu ehk Digeusu nädal. 1 eal. Dm.-Ew. (Joh. 20, 19—31.)

5 Pühap.	Püha kannataja Konon.
6 Esmasp.	42 kannatajat Ammoria linnas.
7 Teisp.	P. kannatajad Wafil, Ehwrem ja Kapiton.
8 Kolmasp.	Waga Weowilatt, Nikomedia linna piiskop.
9 Neljasp.	40 kannatajat Sebastija linnas.
10 Reede	Püha kannataja Kondrat.
11 Laup.	P. Sohwrone Jerusal. patr. ja p. Ehwim Nowgorodist.

2. suure paastu nädal. 2 eal Dm.-Ew. 10. (Joh. 21, 1—14.)

12 Pühap.	Waga Weohwan.
13 Esmasp.	Püha Nikihwor, Konstantinopoli linna patriarh.
14 Teisp.	Waga Weneditt.
15 Kolmasp.	Püha kannataja Agapi.
16 Neljasp.	Pf. Sawini, p. Serapion, Nowgor. lin. ülem piiskop.
17 Reede	W. Aleksej, Jum. inim. ja w. Makari Koläsinast.
18 Laup.	Püha Kiril Jerusalemmast.

3 suure paastu ehk ristil-kumard. näd. 3 eal. Dm.-Ew. 11. (Joh. 21, 15—25.)

19 Pühap.	P. kannataja Hrisanhw ja pkn. Laria.
20 Esmasp.	Wagad isad, kes püha Sawwa kloostriis tappetud.
21 Teisp.	Waga piiskop Jakub.
22 Kolmasp.	Püha preestri kannataja Wafil.
23 Neljasp.	W. Nikon Petseri kloostri ülem ja p. naene Lidia.
24 Reede	W. Safari ja püha Artemi.
25 Laup.	Jumala Ema kuulutamise päev.

4 suure paastu nädal. 4 eal. Dm.-Ew. 1. (Mat. 28, 16—20.)

26 Pühap.	Peaingi Kabrieli kogu.
27 Esmasp.	Püha Matrona Seluniist.
28 Teisp.	Waga Harion ja waga Tapan.
29 Kolmasp.	Wagad Mark ja Kiril.
30 Neljasp.	W. Johan, se rebeli kirjutaja.
31 Reede	Waga Spati, Kangri linna piiskop.

Kuu päev.	Pääwa pittus.			Päitefe tõus- mine.		Päitefe lojami- nemie.		Kuu tõus- mine.		Kuu lo- jamine- mine.		Kuu näud.
	fel min.			fel min.		fel min.		fel min.		fel min.		
1	11	32		6	24	5	56	10	10	1	38	Esim. wer.
2	11	36		6	22	5	58	11	7	2	41	Märt. 1, fel
3	11	40		6	20	6	0	12	12	3	33	10, 24 min.
4	11	47		6	16	6	3	1	25	4	16	omitu.

lit. Ep. Ebr. 11, 24-26 ja 32-12 p. 2 w. Ew. Johan. 1, 43-51.

5 11 51	6 14	6 5	2 41	4 51	Täis kuu Märt. 8, fel 10, 32 min. omitu.
6 11 56	6 11	6 7	3 58	5 20	
7 12 1	6 8	6 9	5 15	5 45	
8 12 6	6 5	6 11	6 30	6 7	
9 12 10	6 3	6 13	7 43	6 29	
10 12 15	6 0	6 15	8 55	6 50	
11 12 20	5 57	6 17	10 5	7 12	

lit. Ep. Ebr. 1, 10-2p 3w. 7p. 26-8p. 2w. E. Mark. 2, 1-12. Joh. 10, 9-16.

12 12 25	5 55	6 20	11 10	7 37	Wiim. wer. Märt. 16, fel 9, 23min. omitu.
13 12 30	5 52	6 22	×	8 6	
14 12 35	5 49	6 24	12 12	8 41	
15 12 39	5 47	6 26	1 9	9 20	
16 12 44	5 44	6 28	1 59	10 8	
17 12 49	5 41	6 30	2 42	11 2	
18 12 54	5 38	6 32	3 19	12 3	

lit. Ep. Ebr. 4, 14, 5 p. 6 w. Ew. Mark. 8, 34—9 p. 2 w.

19 13 58	5 36	6 34	3 49	1 9	Moor kuu. Märt. 23. fel 11, 40 min. õhtu.
20 13 3	5 33	6 36	4 17	2 21	
21 13 9	5 30	6 39	4 41	3 34	
22 13 13	5 28	6 41	5 5	4 51	
23 13 18	5 25	6 43	5 27	6 10	
24 13 23	5 22	6 45	5 50	7 31	
25 13 27	5 20	6 47	6 16	8 53	

L. E. Ebr. 6, 13-20. Ew. 5, 9-19. Ew. Mark. 9, 17-31. Matt. 4, 25-5. 12.

26 13 32	5 17	6 49	6 46	10 13	Esim. wer. Märt. 30, fel 4, 46 min. õhtu.
27 13 37	5 14	6 51	7 22	11 28	
28 13 41	5 12	6 53	8 7	×	
29 13 46	5 9	6 55	9 1	12 35	
30 13 51	5 6	6 57	10 4	1 32	
31 14 55	5 4	6 59	11 15	2 17	

Nädala pääwad.	Pühade nimed ja Kiriku püha pääwad.
1 Laupw.	Waga naene Maria Egiptuse maalt ja püha Ehwim. Jumala-Ema atahwisti lugemine.
5 suure paastu	nädal. 5 eal. Om.-Ew. 2. (Mark. 16, 1—8.)
2 Pühapw.	Waga Tit.
3 Esmaspw.	Püha tunnistaja Nifita.
4 Teisipw.	Wagad Josef, Keorgi ja Platon.
5 Kolmaspw.	pkd. Weodul ja Agahwopod.
6 Neljaspw.	püha ülem piiskop Ewtihi.
7 Reede	waga Keorgi Meletinast.
8 Laupw.	püha Irodion, Agab ja Ruhw. Latfaruse ülesärat.
Urbe püha nädal Om.-Ew. (Matt. 21, 1—11 ja 15—17.)	
9 Pühapw.	Püha kannataja Ewpsih. Issanda sissemine Jerusalema linna.
10 Esmaspw.	Püha kannataja Terenti.
11 Teisipw.	Pl. Antip.
12 Kolmaspw.	waga tunnistaja Wafili.
13 Neljaspw.	Püha kannataja Artemon. Suur Neljaspäiw.
14 Reede	Püha Martin. Roma linna paawst. Suur Reede.
15 Laupw.	pühad apostlid Kristarh. ja Trohwim.
Paasa püha nädal.	
16 Pühapw.	Pln. Agapia, Irina ja Hiona. Paasa püha.
17 Esmaspw.	wagad Simeon, Sosim ja Sawwati, Solowetsist.
18 Teisipw.	waga Johan.
19 Kolmaspw.	waga Johan, se wana koopnik.
20 Neljaspw.	waga Weodor.
21 Reede	Püha preestri kannataja Januari.
22 Laupw.	waga Weodor ja püha würist Wsewolob.
Toma nädal. 1 eal. Om.-Ew. 1. (Matt. 28, 16—20.)	
23 Pühapw.	Psuur. Keorgi. Jüri päiw.
24 Esmaspw.	Püha kannataja Sawwas Stratilat.
25 Teisipw.	Püha Apostel ja Ewangelist Markus.
26 Kolmaspw.	Püha kannat. Wafili ja p. Tepan Permi linnast.
27 Neljaspw.	Püha kannataja Simeon, Issanda sugulane.
28 Reede	Püha Apd. Jason ja Sosipatr.
29 Laupw.	9 kannatajad Riiska linnast ja waga Memnon.
Salwi kandjate nädal. 2 eal. Om.-Ew. 3. (Mark. 16, 9—20.)	
30 Pühapw.	Püha Apostel Jakobus Sebedeus.

Suu päiw.	Pääwa pittus. tel min.	Päitese tõus- mine. tel min.	Päitese lojami- neme. tel min.	Suu tõus- mine. tel min.	Suu lo- jamine- mine. tel min.	Suu näud.
1	14 1	5 1	7 2	12 29	2 54	
Lit. Ep. Ebr. 9, 11-14 Gal. 3, 23-29. Ew. Mark. 10, 33-45. Lut. 7, 36-50.						
2	14 6	4 58	7 4	1 45	3 24	
3	14 10	4 56	7 6	3 0	3 49	
4	14 15	4 53	7 8	4 14	4 12	Täis kuu.
5	14 19	4 51	7 10	5 27	4 32	April 7, tel
6	14 24	4 48	7 12	6 39	4 53	12, 43 min.
7	14 29	4 45	7 14	7 49	5 15	omiku.
8	14 33	4 43	7 16	8 57	5 38	
Lit. Ep. Wsilp. 4, 4-9. Ew. Joh. 12, 1-18.						
9	14 38	4 40	7 18	10 1	6 6	
10	14 43	4 38	7 21	11 1	6 37	Wiim. wer.
11	14 48	4 35	7 23	11 53	7 16	April 15, tel
12	14 52	4 33	7 25	×	8 0	3, 37 min.
13	14 56	4 31	7 27	12 39	8 51	omiku.
14	15 1	4 28	7 29	1 18	9 49	
15	15 5	4 26	7 31	1 51	10 52	
Lit. Ep. Ap. Teg. 1, 1-8. Ew. Johan. 1, 1-17.						
16	15 10	4 23	7 33	2 19	12 0	
17	15 14	4 21	7 35	2 43	1 10	Roos kuu.
18	15 19	4 18	7 37	3 7	2 25	April 22, tel
19	15 23	4 16	7 39	3 29	3 43	9, 17 min.
20	15 27	4 14	7 41	3 50	5 3	omiku.
21	15 32	4 12	7 44	4 14	6 25	
22	15 37	4 9	7 46	4 42	7 48	
Lit. Ep. Ap. Teg. 5, 12-20. Ew. Joh. 20, 19-31.						
23	15 41	4 7	7 48	5 16	9 9	
24	15 45	4 5	7 50	5 57	10 23	Esim. weer.
25	15 49	4 3	7 52	6 48	11 26	April 28, tel
26	15 54	4 0	7 54	7 50	×	11, 41 min.
27	15 58	3 58	7 56	9 2	12 17	õhtu.
28	16 2	3 56	7 58	10 17	12 58	
29	16 6	3 54	8 0	11 33	1 29	
Lit. Ep. Ap. Teg. 6, 1-7. Ew. Mark. 15, 43-16 p. 8 w.						
30	16 10	3 52	8 2	12 49	1 56	

Nädala päevad.	Pühade nimed ja Kiriku püha päevad.
1 Esmaspäev.	Püha prohvet Jeremia ja waga Bahwnuti.
2 Teisipäev.	P. Abwanasi se suur ja p. würstid Boris ja Gleb.
3 Kolmaspäev.	Pf. Timotei ja k. n. Mawra ja waga Weodosi Petserist.
4 Neljapäev.	waga kannataja naene Pelagia.
5 Reede	Pfn. Irina.
6 Laupäev.	Püha palju kannataja Job.
Alwatu nädal. 3 eal. Om. = Gw. 4. (Lut. 24, 1—12.)	
7 Pühapäev.	Issanda Kristi ilmumine taewa peal ja pf. Mafi.
8 Esmaspäev.	p. Ap. ja Gw. Johannes, Jumala sõna tundja.
9 Teisipäev.	p. Prohwet Jesaias ja p. imeteutegija Nikolai.
10 Kolmaspäev.	Püh. Ap. Simon Isilot. Pooluse päev.
11 Neljapäev.	Id. Kiril, Mehmodi ja Mofi.
12 Reede	p. Epiphani Riipri saarelt ja püha Herman Konstantinopoli linna patriarh.
13 Laupäev.	Pfn. Klifera ja pf. Aleksander.
Samaria naese nädal. 4 eal. Om. = Gw. 7. (Joh. 20, 1—10.)	
14 Pühapäev.	Püha Isidor Rostowi linnast.
15 Esmaspäev.	w. Pahomi se suur ja püha tuninga poeg Temitri.
16 Teisipäev.	waga Weodot ja Chwrem.
17 Kolmaspäev.	Püha Apostel Andronik.
18 Neljapäev.	Pf. Weodot Anfirast, p. Peter ja p. Tionisi.
19 Reede	pf. Patriki ja Kornili Komelast.
20 Laupäev.	Pf. Thalalei. P. metropolit Meisei.
Sõgeba nädal. eal. Om. = Gw. 8. (Johan. 20, 11—18.)	
21 Pühapäev.	P. Konstantin ja Elena. Jumala ema kuu vastu võtmine.
22 Esmaspäev.	P. kannataja Waskliski.
23 Teisipäev.	w. tunnistaja Mihael Sinaisi ja p. Leonti Rostowist.
24 Kolmaspäev.	P. Simeon se sambnit ja p. Nikita Perejaslawist.
25 Neljapäev.	Kolmas Gelsai. Johanesse pea leidmine ja prf. Wera-pont. Issanda taewaminemise püha.
26 Reede	Püha Ap. Karp ja pf. Keorgi.
27 Laupäev.	Pprf. Werapont ja w. Nil Stalobni saarest.
Püha Isade nädal. 6 eal. Om. = Gw. 10. (Joh. 21, 1—14.)	
28 Pühapäev.	w. Nikita ja p. Ignati Rostowist.
29 Esmaspäev.	w. kannat. n. Weodosi ja p. Johan Ustiga linn.
30 Teisipäev.	W. Isaaus Talmati linnast.
31 Kolmaspäev.	P. Ap. Hermi ja pf. Hermei.

Kuu päev.	Päewa pikkus.	Päitese tõus- mine.	Päitese lojami- nemine.	Kuu tõus- mine.	Kuu lo- jamine- mine.	Kuu näud.
1	16 14	3 50	8 4	2 4	2 19	
2	16 18	3 48	8 6	3 17	2 39	Täis kuu.
3	16 22	3 46	8 8	4 28	3 0	Mai 6, fel
4	16 25	3 44	8 9	5 37	3 20	3, 29 min.
5	16 29	3 42	8 11	6 46	3 42	õhtu.
6	16 33	3 40	8 13	7 51	4 8	
Lit. Ep. Ap. Teg. 9, 32—42. Gw. Johan. 5, 1—15.						
7	16 36	3 39	8 15	8 52	4 37	
8	16 40	3 37	8 17	9 49	5 12	
9	16 44	3 35	8 19	10 37	5 54	Wiim. wer.
10	16 47	3 33	8 20	11 18	6 43	Mai 14, fel
11	16 50	3 32	8 22	11 53	7 38	6, 58 min.
12	16 54	3 30	8 24	×	8 38	õhtu.
13	16 57	3 29	8 26	12 23	9 44	
Lit. Ep. Ap. Teg. 11, 19—27. ja 29—30. Gw. Joh. 4, 5—42.						
14	17 0	3 27	8 27	12 48	10 53	
15	17 3	3 26	8 29	1 10	12 3	
16	17 7	3 24	8 31	1 32	1 18	Noor kuu.
17	17 9	3 23	8 32	1 54	2 35	Mai 21, fel
18	17 12	3 22	8 34	2 15	3 55	4, 50 min.
19	17 15	3 20	8 35	2 41	5 17	õhtu.
20	17 18	3 19	8 37	3 11	6 40	
Lit. Ep. Ap. Teg. ram. 16, 16—34. Gw. Johan. 9, 1—38.						
21	17 20	3 18	8 38	3 48	7 59	
22	17 22	3 17	8 39	4 34	9 10	
23	17 25	3 16	8 41	5 33	10 10	Esim. wer.
24	17 27	3 15	8 42	6 42	10 56	Mai 28, fel
25	17 29	3 14	8 43	7 58	11 33	8, 14 min.
26	17 31	3 13	8 44	9 18	×	õhtu.
27	17 32	3 13	8 45	10 36	12 1	
Lit. Ep. Ap. Teg. 20, 16—18 ja 28—36. Gw. Joh. 17, 1—13.						
28	17 34	3 12	8 46	11 52	12 25	
29	17 36	3 11	8 47	1 5	12 48	
30	17 37	3 11	8 48	2 18	1 7	
31	17 39	3 10	8 49	3 28	1 27	

Nädala pääwad.	Pühade nimed ja Kiriku püha pääwad.
1 Neljaspw.	Pt. Justin ja w. Thionisi Klusitskist.
2 Reede	P. tunistaja Nikifwor ja st. Johan Pelgorodist.
3 Laupw.	Püha kannataja Lukillian. Surnute mälestus.
Kolmainuse püha nädal. 7 eal. Dm.-Gw. 9. (Johan. 20, 19—31.)	
4 Pühapw.	P. Mitrow. Konstantinopoli linnast Kolmain. püha.
5 Esmaspw.	P. preestrikannataja Torowei ja p. würst Weodor.
6 Teisipw.	w. Wiffarion ja Ilarion.
7 Kolmaspw.	Püha preestrikannataja Weodot, Kufirist.
8 Neljaspw.	Püha suurfannataja Weodor Stratilat.
9 Reede	P. Kirill Aleksandria linnast ja w. Kirill Beloeserskist.
10 Laupw.	Püha preestrikannataja Timotei Prussast.
1. näd. pär. Kolmain. p. ehk kõige pühade nädal. 8 eal. Dm.-Gw. 1. (Matt. 28, 16—20.)	
11 Pühapw.	P. Apostlid Bartholomei ja Barnawa.
12 Esmaspw.	w. Onuhwri ja suur ja w. Arseni Konewist. Petri- paastu alg.
13 Teisipw.	Püha kannataja naene Afilina.
14 Kolmaspw.	Pprw. Elisa ja p. Mehwoobi Konstantinopoli patriarh.
15 Neljaspw.	Ppr. Amos ja p. metrop. Jonas.
16 Reede	P. Tihon Amasuntist.
17 Laupw.	Pühad kannatajad Manuel ja Ismael.
2. nädal. pärast Kolmainuse p. 1 eal. Dm.-Gw. 2. (Mark. 19, 1—8.)	
18 Pühapw.	Püha kannataja Leonti.
19 Esmaspw.	Püha Ap. Judas, Issanda wend.
20 Teisipw.	Püha preestrikannataja Mehwoobi Patarast.
21 Kolmaspw.	Püha kannataja Julian Tarsust.
22 Neljaspw.	Püha preester Gwsewi Samosatskist.
23 Reede	Ptn. Agripina. Wladimiri lin. Jum. Gma kuu il- lumise püha.
24 Laupw.	Geikäija Johanese sündimine. Jaani pääw.
3 nädal. pär. Kolmainuse püha. 2 eal Dm.-Gw. 3. (Mark. 16, 9—20.)	
25 Pühapw.	P. kan. naene Wevronia. Püha würst Peteri.
26 Esmaspw.	P. Lawet Selunist. Lihwini Jum. Gm. kuu illumine.
27 Teisipw.	w. Simpson reissjatte wastuwõtja.
28 Kolmaspw.	Pühad Kir, Johan ja w. Sergi.
29 Neljaspw.	Pühad Ap. Petrus ja Paulus.
30 Reede	12 Apostlitte kogu. Paastu ots.

Kuu pääw.	Pääwa pikkus.	Päitefe tõus- mine.	Päitefe lojami- neme.	Kuu tõus- mine.	Kuu lo- jamine- mine.	Kuu näud.
fel min.	fel min.	fel min.	fel min.	fel min.	fel min.	
1	17 40	3 10	8 50	4 37	1 49	
2	17 42	3 9	8 51	5 43	2 12	
3	17 42	3 9	8 51	6 45	2 40	
Lit. Ep. Ap. Teg. 2, 1-11. Gw. Joh. 7, 37-52 ja 8 p. 12 w.						
4	17 43	3 9	8 52	7 43	3 13	
5	17 43	3 9	8 52	8 35	3 52	
6	17 44	3 9	8 53	9 19	4 38	
7	17 44	3 9	8 53	9 56	5 30	
8	17 45	3 9	8 54	10 27	6 29	
9	17 45	3 9	8 54	10 54	7 33	
10	17 45	3 9	8 54	11 17	8 40	
Lit. Ep. Chr. 11, 33—12 p. 2 w. Gw. Matt. 11, 32. 33. 37. 38; 19, 27—30.						
11	17 45	3 9	8 54	11 38	9 50	
12	17 44	3 10	8 54	11 59	11 2	
13	17 44	3 10	8 54	×	12 14	
14	17 44	3 10	8 54	12 20	1 31	
15	17 43	3 11	8 54	12 43	2 50	
16	17 42	3 12	8 54	1 9	4 11	
17	17 42	3 12	8 54	1 41	5 31	
Lit. Ep. Rom. 2, 10—16. Gw. Matt. 2, 18—23.						
18	17 40	3 13	8 53	2 20	6 46	
19	17 39	3 14	8 53	3 12	7 53	
20	17 38	3 14	8 52	4 16	8 47	
21	17 37	3 15	8 52	5 31	9 30	
22	17 35	3 16	8 51	6 52	10 3	
23	17 33	3 17	8 50	8 13	10 30	
24	17 32	3 18	8 50	9 33	10 53	
Lit. Ep. Rom. 5, 1—10. Gw. Matt. 6, 22—23.						
25	17 29	3 20	8 49	10 50	11 15	
26	17 27	3 21	8 48	12 5	11 35	
27	17 25	3 22	8 47	1 17	11 56	
28	17 23	3 23	8 46	2 26	×	
29	17 20	3 25	8 45	3 34	12 19	
30	17 18	3 26	8 44	4 37	12 46	

Läis kuu.
Juni 5, kel
6, 31 min.
omitu.

Wiim. wer.
Juni 13, kel
7, 4 min.
omitu.

Noor kuu.
Juni 19, kel
11, 25 min.
õhtu.

Esim. wer.
Juni 26, kel
7, 8 min.
õhtu.

Nädala pääwad.	Pühade nimed ja kiriku püha pääwad.
1 Laupw.	Püh. imet. ja õbe põlgjad Kosma ja Damian.
4 näd. pär.	Kolmainuse püha 3 eal. Om.=Gw. 4 (Lut. 24, 1—12.)
2 Pühapw.	Jumala sünnitaja riide panemine Wlahernas.
3 Esmaspw.	Püha kannataja Jafinhw ja püha Metrop. Wilip.
4 Teisipw.	P. Andreij Kreta saare pealt ja w. naene Martha.
5 Kolmaspw.	w. Ahwanasi Ahwonast ja Sergi Radonesist.
6 Neljaspw.	w. Sijoi se Suur.
7 Reede	w. Tomas ja Afati.
8 Laupw.	Pst. Prokopi. Jumala Gma kuu ilmum. Kasani lin.
5 näd. pär.	Kolmainuse püh. 4 eal. Om.=Gw. 5. (Lut. 24, 12—35.)
9 Pühapw.	P. prestrikannataja Panfrati, Lawromeni piiskop.
10 Esmaspw.	45 kannat. Nikopolis. Isj. riidepan. w. Antoni Petser.
11 Teisipw.	P. kannataja naene Ehwimia. Onis würsti. emand (walits.) Olga.
12 Kolmaspw.	P. kannataja Proff ja Ilari ja w. Michael.
13 Neljaspw.	Peaingli Kabrieli kogu. w. Depan Sawwast.
14 Reede	Püha Apostel Afila.
15 Laupw.	Pt. Kuri ja tema ema Julita, p. würst Wladimir.
6 näd. pär.	Kolmainuse püh. 5 eal. Om.=Gw. 6. (Lut. 24, 36—53.)
16 Pühapw.	P. prestrikannat. Ahwinogen ja tema 10 jüngrit.
17 Esmaspw.	Pst. naene Marina.
18 Teisipw.	Pt. Jafinhw ja Emeljan w. Johan paljukannataja.
19 Kolmaspw.	w. Matrina ja Lia.
20 Neljaspw.	Püha prohwet Elias.
21 Reede	w. Simeon, kes enmast Kristuse pärast rumalaks näitas
22 Laupw.	P. salwikandja Maria Magdalena.
7 näd. pär.	Kolmainuse püha 6 eal. Om.=Gw. 7 (Joh. 20, 1—10.)
23 Pühapw.	P. kannatajad Trohwim ja Weohwil.
24 Esmaspw.	P. kannataja naene Kristina ja p. Boris ja Gleb.
25 Teisipw.	P. Anna surma mäl., w. Matari Seltowotsist.
26 Kolmaspw.	Püha prestrikannataja Ermolai ja kn. Parastewa Smolenskist.
27 Neljaspw.	Püha suurfkannataja Panteleimon.
28 Reede	Pa. Prohor ja Nikanor. Jumala sünnitaja kuu ilm.
29 Laupw.	P. kan. Kallini ja p. kannataja naene Serahwima.
8 näd. pär.	Kolmainuse p. 7 eal. Om.=Gw. 8. (Joh. 20, 19—31.)
30 Pühapw.	Püha Apostel Sila ja Silwan.
31 Esmaspw.	Püha Ewdoxim.

Kuu päaw.	Päawa pittus. fel min.	Päitese tõus- mine. fel min.	Päitese lojami- nemine. fel min.	Kuu tõus- mine. fel min.	Kuu lo- jamine- mine. fel min.	Kuu näud.
1	17 15	3 27	8 42	5 37	1 16	
Lit. Ep. Rom. 6, 18—23. Gw. Matt. 8, 5—13.						
2	17 12	3 29	8 41	6 30	1 52	
3	17 10	3 30	8 40	7 17	2 34	
4	17 6	3 32	8 38	7 57	3 25	
5	17 3	3 34	8 37	8 31	4 23	
6	17 1	3 35	8 36	9 0	5 24	
7	16 57	3 37	8 34	9 24	6 31	
8	16 55	3 38	8 33	9 47	7 40	
Lit. Ep. Rom. 10, 1—10. Gw. Matt. 8, 28—9 p. 2 w.						
9	16 51	3 40	8 31	10 6	8 50	
10	16 47	3 42	8 29	10 26	10 2	
11	16 45	3 43	8 28	10 48	11 16	
12	16 41	3 45	8 26	11 12	12 32	
13	16 37	3 47	8 24	11 40	1 50	
14	16 33	3 49	8 22	×	3 7	
15	16 29	3 51	8 20	12 15	4 23	
Lit. Ep. Rom. 12, 6—14. Gw. Matt. 9, 1—8.						
16	16 26	3 53	8 19	12 59	5 33	
17	16 23	3 54	8 17	1 55	6 32	
18	16 19	3 56	8 15	3 4	7 20	
19	16 15	3 58	8 13	4 21	7 59	
20	16 11	4 0	8 11	5 43	8 30	
21	16 7	4 2	8 9	7 5	8 56	
22	16 2	4 4	8 6	8 27	9 19	
Lit. Ep. Rom. 15, 1—7. Gw. Matt. 9, 27—35.						
23	15 58	4 6	8 4	9 44	9 40	
24	15 54	4 8	8 2	11 0	10 2	
25	15 50	4 10	8 0	12 12	10 24	
26	15 46	4 12	7 58	1 20	10 49	
27	15 42	4 14	7 56	2 27	11 18	
28	15 37	4 16	7 53	3 23	11 51	
29	15 33	4 18	7 51	4 24	×	
Lit. Ep. 1 Kor. 1, 10—18. Gw. Matt. 14, 14—22.						
30	15 29	4 20	7 49	5 13	12 32	
31	15 24	4 22	7 46	5 57	1 20	

Nädala pääd.	Pühade nimesed ja kiriku püha pääd.
1 Teisipw.	Isfanda. risti wälja wiimine, Pst. Matabeid ja nende ema Salomonia. Paastu alustus.
2 Kolmaspw.	P. esimene kannataja ja ülem tiakon Tapan. P. Wa- sili, kes Kristuse pärast ennast rumalaks näitas.
3 Neljaspw.	w. Isaaki ja Antoni Roma mees.
4 Reede	7 lapsusest Ewefuses ja w. naene Ewdofia.
5 Laupw.	P. suurk. Ehwimi.
9 nädal. pär.	Kolmainuse püh. 8 eal. Dm.-Ew. (Luf. 9, 28—36.)
6 Pühapw.	Isfanda ärrafoletamine.
7 Esmaspw.	w. kannataja Tometi.
8 Teisipw.	Püha tunistaja Emelian Riisikast.
9 Kolmaspw.	Püha Apostel Matias.
10 Neljaspw.	Püha kan. ja ülemtiakon Laurenti. Lauritse pääd.
11 Reede	Püha kannataja ülemtiakon Ewplu.
12 Laupw.	Püha kannataja Boti ja Anikit.
10 näd. pär.	Kolmainuse p. 1 eal. Dm.-Ew. 10. (Joh. 11, 1—14.)
13 Pühapw.	w. Maksim, Jumala tunistaja.
14 Esmaspw.	Püha prohwet Mika.
15 Teisipw.	Jumala Ema surma pääd. Liha södmise alustus.
16 Kolmaspw.	Kuju püha, mida inim. laed ei ole teinud. Pl. Tiomid.
17 Neljaspw.	Püha kannataja Miron.
18 Reede	Püha kannataja Wlor ja Laur.
19 Laupw.	Pl. Andrei Stratilat. Tona joe Jum. Ema kuju püh.
11 näd. pär.	Kolmainuse p. 2 eal. Dm.-Ew. 11 (Joh. 21, 15—25.)
20 Pühapw.	Püha prohwet Samuel.
21 Esmaspw.	P. Ap. Wadei, w. Abraami Smolenskist.
22 Teisipw.	P. kannataja Agathonif.
23 Kolmaspw.	Püha kannataja Lup.
24 Neljaspw.	P. preestrikannataja Ewtihi. P. Metropolit Peter.
25 Reede	P. Apostel Warhwolomei ja Tit.
26 Laupw.	Pl. Adrian ja n. Natalia. Jumala sünnitaja kuju pääd, mis Wladimiri linnas ilmus.
12 näd. pär.	Kolmainuse p. 3 eal Dm.-Ew. 1 (Luf. 28, 16—20.)
27 Pühapw.	Püha Pimen.
28 Esmaspw.	w. Moses Moora maalt.
29 Teisipw.	Celläija Johaneese pea ära rajumine. Paastu pääd.
30 Kolmaspw.	P. würst Aleksander Newski ja w. Aleksander Swirsi.
31 Neljaspw.	Kõige pühama Jumala sünnitaja wõõ panemine.

Kuu pääd.	Pääwa pittus.	Päifeje tõus- mine.	Päifeje lojami- nemine.	Kuu tõus- mine.	Kuu lo- jamine- mine.	Kuu näud.
fel min.	fel min.	fel min.	fel min.	fel min.	fel min.	
1 15 20	4 24	7 44	6 33	2 15		
2 15 16	4 26	7 42	7 3	3 15		Täis kuu.
3 15 11	4 28	7 39	7 29	4 21		Aug. 3, fel
4 15 7	4 30	7 37	7 53	5 29		12, 14 min.
5 15 2	4 32	7 34	8 13	6 40		õhtu.
Lit. Ep. 2 Petr. 1, 10—19. Ew. Matt. 17, 1—9.						
6 14 58	4 34	7 32	8 35	7 52		
7 14 53	4 36	7 29	8 55	9 6		
8 14 49	4 38	7 27	9 18	10 20		Wiimne wer.
9 14 44	4 40	7 24	9 44	11 37		Aug. 10, fel
10 14 40	4 42	7 22	10 15	12 53		10, 59 min.
11 14 35	4 44	7 19	10 54	2 7		õhtu.
12 14 31	4 46	7 17	11 43	3 18		
Lit. Ep. 1 Kor. 4, 9—16. Ew. Matt. 17, 14—23.						
13 14 26	4 48	7 14	×	4 19		
14 14 21	4 51	7 12	12 45	5 11		
15 14 16	4 53	7 9	1 56	5 53		
16 14 11	4 55	7 6	3 14	6 28		
17 14 7	4 57	7 4	4 36	6 55		
18 14 2	4 59	7 1	5 57	7 20		
19 13 58	5 1	6 59	7 19	7 42		
Lit. Ep. 1 Kor. 9, 2—12. Ew. Matt. 18, 23—35.						
20 13 53	5 3	6 56	8 36	8 4		
21 13 48	5 5	6 53	9 51	8 27		
22 13 44	5 7	6 51	11 4	8 51		Noor kuu.
23 13 39	5 9	6 48	12 12	9 19		Aug. 17, fel
24 13 34	5 11	6 45	1 16	9 50		2, 41 min.
25 13 30	5 13	6 43	2 15	10 28		õhtu.
26 13 25	5 15	6 40	3 7	11 14		
Lit. Ep. 1 Kor. 15, 1—11. Ew. Matt. 19, 16—26.						
27 13 20	5 17	6 37	3 53	×		
28 13 16	5 19	6 35	4 32	12 5		Esim. wer.
29 13 11	5 21	6 32	5 4	1 4		Aug. 25, fel
30 13 6	5 23	6 29	5 32	2 8		1, 8 min.
31 13 1	5 25	6 26	5 56	3 15		omiko.

Nädala pääwad.	Pühade nimed ja kiriku püha pääwad.
1 Reede	w. Simeon, lija nimega se sambnit, ja tema Ema Martha. Pf. Ermogen
2 Laupw.	Pf. Mamant ja w. Johan paastja.
13 näd. pär.	Kolmainuse p. 4 eal. Om.-Gw. 2 (Mark. 16, 1—8.)
3 Pühapw.	P. prf. Anhwim, Mikomedia linna piisk. ja w. Weostift.
4 Esmaspw.	Preestrif. Wawila ja prohwet Mojes.
5 Teisipw.	P. prohwet Sakari ja wiglane naene Elisabet.
6 Kolmaspw.	Peaingli Mihaeli imetegu Kolosša linnas.
7 Neljaspw.	P. Sofont ja püha Johan Nowogorodist.
8 Reede	Se kõige pühama Jumala Ema sündimine.
9 Laupw.	P. ja õige Joakim ja Anna ja Josep Wolokolamist.
14 näd. pär.	Kolmainuse p. 5 eal. Om.-Gw. 3 (Mark. 16, 9-20.)
10 Pühapw.	Pf. naesed Minodora, Mitrodora ja Rimhwodora.
11 Esmaspw.	w. n. Weodora, Sergi ja Herman Walaamist.
12 Teisipw.	Preestrif. Awtomon.
13 Kolmaspw.	Ulestõusmise templi uendamine. Korneli, sõa ülem.
14 Neljaspw.	Jesanda kalli Nisti ülestõstmine. Paastu päaw.
15 Reede	Püha suur kannataja Nikita.
16 Laupw.	Püha suur kannataja naene Schwimia.
15 näd. pär.	Kolmainuse p. 6 eal. Om.-Gw. 4 (Lut. 24, 1—12.)
17 Pühapw.	Püha suur k. naene Sohvia ja tema tütreid Wera, Nadesda ja Lühow.
18 Esmaspw.	Waga Gwmeni.
19 Teisipw.	Pf. Trohwim p. würst. Weodor, Lawet ja Konstantin.
20 Kolmaspw.	P. suurk. Gwstahwi ja püha würst Mihael.
21 Neljaspw.	Apostel Kondrat ja püha Dimitri Rostowist.
22 Reede	Preestrif. Woka, w. Jonas ja w. Weodor.
23 Laupw.	Geltäija Johaneese ihuse saamine.
17 näd. pär.	Kolmain. p. 7 eal. Om.-Gw. 5 (Lut. 23, 13—35.)
24 Pühapw.	Püha esimene suur kn. Wella ja Nikander Pihtwast.
25 Esmaspw.	w. Ghwrosinia ja Sergi Radonesist.
26 Teisipw.	Ap. ja Gw. Johaneese Jum. sõna tundja surma pw
27 Kolmaspw.	Pfn. Kallistrat, w. Sawati Solowetsist.
28 Neljaspw.	w. Jumala tunistaja Hariton.
29 Reede	w. Kuriak.
30 Laupw.	Pf. Krigori ja p. Mihael, Kiowi linna Mitropolit.

Ruu päaw.	Päawa pittus.	Päitese tõus- mine.	Päitese lojami- nemine.	Ruu tõus- mine.	Ruu lõ- jamine- mine.	Ruu näud.
fel min.	fel min.	fel min.	fel min.	fel min.	fel min.	
1	12 57	5 27	6 24	6 18	4 26	
2	12 52	5 29	6 21	6 40	5 38	
Lit. Ep. 1 Kor. 16, 13—24. Gw. Matt. 21, 33—42.						
3	12 47	5 31	6 18	7 1	6 53	
4	12 43	5 33	6 16	7 23	8 9	
5	12 38	5 35	6 13	7 48	9 26	
6	12 33	5 37	6 10	8 18	10 43	
7	12 28	5 39	6 7	8 55	11 58	
8	12 24	5 41	6 5	9 40	1 9	
9	12 19	5 43	6 2	10 35	2 12	
Lit. Ep. 2 Kor. 1, 21—24 ja 2 p. 1—4. Gw. Matt. 22, 1—14.						
10	12 14	5 45	5 59	11 40	3 7	
11	12 9	5 47	5 56	×	3 51	
12	12 5	5 49	5 54	12 55	4 27	
13	12 0	5 51	5 51	2 14	4 56	
14	11 55	5 53	5 48	3 34	5 21	
15	11 50	5 56	5 46	4 53	5 44	
16	11 45	5 58	5 43	6 11	6 8	
Lit. Ep. 2 Kor. 4, 6—15. Gw. Matt. 22, 35—46.						
17	11 40	6 0	5 40	7 29	6 28	
18	11 35	6 2	5 37	8 42	6 52	
19	11 31	6 4	5 35	9 54	7 17	
20	11 26	6 6	5 32	11 1	7 48	
21	11 21	6 8	5 29	12 3	8 24	
22	11 17	6 10	5 27	12 58	9 6	
23	11 12	6 12	5 24	1 48	9 55	
Lit. Ep. 2 Kor. 6, 1—10. Gw. Matt. 25, 14—30.						
24	11 7	6 14	5 21	2 29	10 51	
25	11 3	6 16	5 19	3 4	11 52	
26	10 58	6 18	5 16	3 33	×	
27	10 53	6 20	5 13	3 59	12 58	
28	10 49	6 22	5 11	4 21	2 7	
29	10 43	6 25	5 8	4 42	3 13	
30	10 39	6 27	5 6	5 3	4 34	
Lit. Ep. 2 Kor. 6, 1—10. Gw. Matt. 25, 14—30.						
24	11 7	6 14	5 21	2 29	10 51	
25	11 3	6 16	5 19	3 4	11 52	
26	10 58	6 18	5 16	3 33	×	
27	10 53	6 20	5 13	3 59	12 58	
28	10 49	6 22	5 11	4 21	2 7	
29	10 43	6 25	5 8	4 42	3 13	
30	10 39	6 27	5 6	5 3	4 34	

Täis kuu
Sept. 2, fel
2, 10 min.
omifu.

Wiim. wer.
Sept. 9, fel
4, 45 min.
omifu.

Noor kuu.
Sept. 16, fel
1, 19 min.
omifu.

Esim. wer.
Sept. 23, fel
7, 54 min.
õhtu.

Nädala päevad.	Pühade nimed ja kiriku püha päevad.
17 näd. pär.	Kolmain. p. 8 eal. Dm.-Gw. 6. (Lut. 24, 36—53.)
1 Pühapäev.	Kõige pühama Jumala sünnitaja kaitsmise päev. Roman ja Sawwa, ap. Anania.
2 Esmaspäev.	Prf. Kiprian, kannataja Justina ja p. Andrei.
3 Teisipäev.	Preestri kannataja Tionisi Areopagit.
4 Kolmaspäev.	Prf. Jerohwei, pd. Warsanohwi ja Kurij Kasanist.
5 Neljapäev.	Ptn. Haritina, pd. Peter, Aleksei Jonas Mosk. Mitr.
6 Reede	Apostel Tomas.
7 Laupäev.	Pühad kannatajad Sergi ja Wafh.
18 näd. pär.	Kolmain. p. 1 eal. Dm.-Gw. 7. (Joh. 20, 1—10.)
8 Pühapäev.	w. naene Pelagia.
9 Esmaspäev.	Ap. Jakubus, w. Andronik ja ta naene Abwanafia.
10 Teisipäev.	P. kannatajad Ewlampi ja Ewlampia.
11 Kolmaspäev.	Apostel Wilip ja w. Weohwan.
12 Neljapäev.	Gelf. Johaneese parema käe toomine Katsina linna.
13 Reede	P. kannatajad Karp ja Papi.
14 Laupäev.	Ptd. Kasari, Kertwasi, Protasi ja Klefi.
19 näd. pär.	Kolmain. püha 2 eal Dm.-Gw. 8 (Joh. 20, 11—18.)
15 Pühapäev.	w. Ehwimi ja w. kannataja Lufian.
16 Esmaspäev.	Püha kannataja Longin, sõa pealik.
17 Teisipäev.	Prohw. Ossa ja waga Andrei Kreta saarest.
18 Kolmaspäev.	Apostel ja Ewangelist Lukas.
19 Neljapäev.	Prohw. Joel, w. Johan Koilski linnast.
20 Reede	Püha suurfannataja Artemi.
21 Laupäev.	w. Klarion suur.
20 näd. pär.	Kolmain. p. 3 eal. Dm.-Gw. 9. (Joh. 20, 19—31.)
22 Pühapäev.	P. Awerti. Mosk. lin. ärapäest. Litawi rahwa käest.
23 Esmaspäev.	Apostel Jakubus ja p. Jakub Porowitsast.
24 Teisipäev.	Püha kan. Arettha.
25 Kolmaspäev.	Pühad kannatajad Markian ja Martiri.
26 Neljapäev.	Püha suurfannataja Timetri.
27 Reede	Püha kannataja Nestor.
28 Laupäev.	Pf. Terenti ja n. Paraslewa, w. Tepan ja p. Arseni.
21 näd. pär.	Kolmain. p. 4 eal. Dm.-Gw. 10. (Joh. 21, 1—14.)
29 Pühapäev.	w. kan. naene Anastasia ja w. Abraami Rostowist.
30 Esmaspäev.	Pf. Sinowi ja ptn. Sinowia.
31 Teisipäev.	Apd. Stafi, Ampli ja pf. Epimah.

Kuu päew.	Päewa pikkus.	Päitefe tõus- mine.	Päitefe lojamis- nemine.	Kuu tõus- mine.	Kuu lo- jamine- mine.	Kuu näud.
fel min.	fel min.	fel min.	fel min.	fel min.	fel min.	
Lit. Ep. 2 Kor. 6, 1—10. Gw. Matt. 25, 14—30.						
1	10 34	6 29	5 3	5 26	5 50	
2	10 29	6 31	5 0	5 51	7 9	Täis kuu.
3	10 25	6 33	4 58	6 19	8 28	Okt. 1, fel
4	10 20	6 35	4 55	6 53	9 46	3, 1 min.
5	10 15	6 38	4 53	7 36	11 0	õhtu.
6	10 10	6 40	4 50	8 29	12 8	
7	10 5	6 42	4 47	9 32	1 5	
Lit. Ep. 2 Kor. 9, 6—11. Gw. Lut. 5, 1—11.						
8	10 1	6 44	4 45	10 43	1 52	
9	9 56	6 46	4 42	11 59	2 30	Wiim. wer.
10	9 52	6 48	4 40	×	2 59	Okt. 8, fel
11	9 46	6 51	4 37	1 17	3 26	10, 53 min.
12	9 42	6 53	4 35	2 35	3 48	omitu.
13	9 38	6 55	4 33	3 53	4 9	
14	9 33	6 57	4 30	5 9	4 30	
Lit. Ep. 2 Kor. 11, 31—32 ja 12 p. 1—9. Gw. Lut. 6, 31—36.						
15	9 29	6 59	4 28	6 23	4 53	
16	9 24	7 1	4 25	7 37	5 18	
17	9 19	7 4	4 23	8 47	5 46	Noor kuu.
18	9 15	7 6	4 21	9 51	6 19	Okt. 15, fel
19	9 10	7 8	4 18	10 51	6 59	2, 39 min.
20	9 6	7 10	4 16	11 43	7 45	õhtu.
21	9 1	7 13	4 14	12 28	8 38	
Lit. Ep. Kal. 1, 11—19. Gw. Lut. 7, 11—16.						
22	8 57	7 15	4 12	1 4	9 37	
23	8 53	7 17	4 10	1 35	10 40	Esim. wer.
24	8 48	7 19	4 7	2 1	11 47	Okt. 23, fel
25	8 43	7 22	4 5	2 25	×	4, 4 min.
26	8 39	7 24	4 3	2 45	12 57	õhtu.
27	8 35	7 26	4 1	3 6	2 10	
28	8 31	7 28	3 59	3 28	3 25	
Lit. Ep. Kal. 2, 16—20. Gw. Lut. 8, 5—15.						
29	8 27	7 30	3 57	3 51	4 43	
30	8 22	7 33	3 55	4 16	6 3	Täis kuu. 31
31	8 18	7 35	3 53	4 48	7 24	2, 46 m. omitu.

Nädala pääwad.	Pühade nimed ja Kiriku püha pääwad.
1 Kolmasp.	Pd. õbepõlgjad Kosma ja Tamian.
2 Neljasp.	Pfd. Alindin ja Elpidiwor.
3 Reede	P. prk. Alepsim ja Josef.
4 Laup.	w. Joaniki ja pf. Mikander.
22 näd. p. Kolmain. p. 5 eal. Om.-Ew. 11. (Joh. 21, 15—25.)	
5 Pühap.	P. Kalaktion ja p. Jonas Nowgorodist.
6 Esmasp.	P. Jum. tun. Paulus ja w. Warlaam Sultini kloostist.
7 Teisp.	33 kan. Meletina ja w. Latsarus.
8 Kolmasp.	Peaingsi Mihaeli togu.
9 Neljasp.	Pf. Dnisiwor ja Porhwiri, w. n. Matrona.
10 Reede	Papd. Crast, Olimp ja Robion.
11 Laup.	Pfd. Mina, Wiktor, Wilenti, kan. Stepanida ja p. Maksim.
23 näd. pär. Kolmain. püh. 6 eal. Om.-Ew. 1. (Matt. 28, 16—20.)	
12 Pühap.	Püha Johan armuline ja w. Nil.
13 Esmasp.	P. Johan, se Kuldsoo.
14 Teisp.	P. ap. Wilip.
15 Kolmasp.	Pf. Kurij, Samon, Awiw. Kristuse süüd. Paastu alg.
16 Neljasp.	Püha ap. ja Ew. Matteus.
17 Reede	P. Krigori Neofariaast; w. Nikon.
18 Laup.	Pfd. Platon ja Roman.
24 näd. pär. Kolmain. p. 7 eal. Om.-Ew. 2. (Mark. 16, 1—8.)	
19 Pühap.	Prohw. Obadja ja pr. Warlaam.
20 Esmasp.	P. Krigori Tetapolit ja p. Profl.
21 Teisp.	Kõige pühama Jumala sünnitaja templisse wiimine.
22 Kolmasp.	P. ap. Wilemon ja p. Mihael Tweri linnast.
23 Neljasp.	Pd. Amhwilogi, Mitrohwan Woronefist ja Aleksander Newski.
24 Reede	P. snurlan. n. Ekaterina ja suurk. Merkuri.
25 Laup.	Prk. Kliment ja Peter Aleksandria linnast.
25 näd. pär. Kolmainuse p. 8 eal. Om.-Ew. 3. (Mark. 16, 9—20.)	
26 Pühap.	Pf. Keorgi, püha Inofenti Jrtutskist.
27 Esmasp.	P. Jakub Persia maalt ja Jakub Kostowist. Jumala sünnit. ime. mälestus.
28 Teisp.	Pf. Tapan ja pf. Irinarh.
29 Kolmasp.	Pr. Paramon ja Wilumen.
30 Neljasp.	Püha Ap. Andrei, se kõige ennetusutud.

Kuu päw.	Pääwa pittus.	Päiteje tõus- mine.	Päiteje lojami- neme.	Kuu tõus- mine.	Kuu lo- jamine- mine.	Kuu näud.
fel min.	fel min.	fel min.	fel min.	fel min.	fel min.	
1	8 14	7 37	3 51	5 28	8 43	Wiim. wer.
2	8 10	7 39	3 49	6 19	9 57	Nov. 6, fel
3	8 6	7 41	3 47	7 20	11 1	6, 42 min.
4	8 2	7 44	3 46	8 31	11 53	õhtu.
Lit. Ep. Kal. 6, 11—18. Ew. Luf. 16, 19—31.						
5	7 58	7 46	3 44	9 47	12 33	
7	7 54	7 48	3 42	11 6	1 6	
8	7 51	7 50	3 41	×	1 33	Noor kuu.
9	7 47	7 52	3 39	12 24	1 55	Nov. 14, fel
6	7 43	7 54	3 37	1 40	2 16	6, 48 min.
10	7 40	7 56	3 36	2 56	2 36	omiku.
11	7 36	7 58	3 34	4 10	2 58	
Lit. Ep. Ewes. 2, 4—10. Ew. Luf. 8, 26—39.						
12	7 33	8 0	3 33	5 23	3 21	
13	7 29	8 2	3 31	6 32	3 47	Esim. wer.
14	7 26	8 4	3 30	7 40	4 17	Nov. 22, fel
15	7 23	8 6	3 29	8 41	4 54	11, 57 min.
16	7 20	8 8	3 28	9 37	5 37	omiku.
17	7 16	8 10	3 26	10 25	6 27	
18	7 14	8 11	3 25	11 5	7 24	
Lit. Ep. Ewes. 2, 14—22. Ew. Luf. 8, 41—56.						
19	7 11	8 13	3 24	11 39	8 26	
20	7 8	8 15	3 23	12 6	9 31	
21	7 6	8 17	3 23	12 30	10 38	Täis kuu.
22	7 4	8 18	3 22	12 51	11 48	Nov. 29, fel
23	7 1	8 20	3 21	1 11	×	1, 46 min.
24	6 58	8 22	3 20	1 31	1 0	õhtu.
25	6 57	8 23	3 20	1 52	2 14	
Lit. Ep. Ewes. 4, 1—6. Ew. Luf. 10, 25—37.						
26	6 54	8 25	3 19	2 15	3 32	
27	6 53	8 26	3 19	2 44	4 52	
28	6 51	8 27	3 18	3 19	6 13	
29	6 50	8 28	3 18	4 4	7 33	
30	6 48	8 30	3 18	5 1	8 44	

Nädala pääwad.	Pühade nimed ja Kiriku püha pääwad.
1 Reede	Prohwet Naum ja Wilaret se armuline.
2 Laupw.	Prohwet Abbaful.
26 nädal. pär.	Kolm. püh. 1 eal. Dm.-Gw. 4. (Luf. 24, 1—12.)
3 Pühapw.	Prohwet Sewanja ja Sawwa Swenigorodist.
4 Esmaspw.	P. suurkanat. naene Warwara ja Johan Tamaskin.
5 Teisipw.	w. Sawwa se pühitsetud.
6 Kolmaspw.	Püha Ülempiiskop ja imetegija Nikolai.
7 Neljaspw.	P. Ambrosi Medewolani piiskop ja w. Nil Stolobnift.
8 Reede	w. Patapi.
9 Laupw.	Püha Anna kaima peale saamine.
27 nädal. pär.	Kolm. püh. 2 eal. Dm.-Gw. 5. (Luf. 24, 13—35.)
10 Pühapw.	Pfd. Mena, Ermogen ja Gwgrahw.
11 Esmaspw.	w. Daniel se sambnit ja w. Nikon Petserist.
12 Teisipw.	w. Spiridon Trimihwast.
13 Kolmaspw.	Püha kannataja Gwstrati ja Gwgeni.
14 Neljaspw.	Pühad kannatajad Hirs ja Apolloni.
15 Reede	Preestrikan, Gschweri ja p. Stepan Surofist.
16 Laupw.	Prohwet Aggai.
28 näd. pär.	Kolm. püh. ehk püh. Gsiwanem. näd. 3 eal. Dm.-Gw. 6. (Luf. 24, 36—53.)
17 Pühapw.	Pr. Daniel j. noored mehed: Anania, Afaria j. Misael.
18 Esmaspw.	Püha kannataja Sewastjan.
19 Teisipw.	Püha kannataja Ponihwati.
20 Kolmaspw.	Preestrikan, Ignati Jumala kandja.
21 Neljaspw.	P. kannataja naene Juliana. Püha Metrop. Peter.
22 Reede	P. suurkan. naene Anastasia.
23 Laupw.	Kümme kannatajat Kreeta saarest.
29 nädal. pär.	Kolm. püh. ehk. püh. Isad. nädal. 4 eal. Dm.-Gw. 7.
24 Pühapw.	w. kannataja naene Gwgenia.
25 Esmaspw.	Isanda Jესuse Kristuse sündimise p. Wene riigi ärapäestmine Prantsuse ja 20 rahwa käest.
26 Teisipw.	Kõige pühama Jumala sünnitaja togu.
27 Kolmaspw.	Gsimene kannataja Tapan ja w. Weodor.
28 Neljaspw.	20,000 kannatajat, kes Mikomedis põletud said.
29 Reede	14,000 lapsukest, Petlemas tappetud.
30 Laupw.	Püha kan. naene Anisia ja w. Sotik.
30 näd. p. Kolm. püh. ehk. näd. enne Kolm. Ann. p. 5 eal. Dm.-Gw. 8.	
31 Pühapw.	w. naene Melania Rooma linnast.

Kuu pääw.	Pääwa pitkus. fel min.	Päitefe tõus- mine. fel min.	Päitefe lojami- neme. fel min.	Kuu tõus- mine. fel min.	Kuu lo- jamine- mine. fel min.	Kuu näud.
1	6 46	8 31	3 17	6 10	9 45	
2	6 45	8 32	3 17	7 27	10 31	
Lit. Ep. Gwef. 5, 9—19. Gw. Luf. 12, 16—21.						
3	6 44	8 33	3 17	8 48	11 9	
4	6 43	8 34	3 17	10 9	11 38	
5	6 42	8 35	3 17	11 28	12 3	Wilm. weer.
6	6 42	8 36	3 18	×	12 25	Detf. 6, fel 5,
7	6 41	8 37	3 18	12 44	12 46	11, m. omifu.
8	6 41	8 37	3 18	1 59	1 5	
9	6 41	8 38	3 19	3 12	1 27	
Lit. Ep. Gwef. 6, 10—17. Gw. Luf. 13, 10—17.						
10	6 41	8 38	3 19	4 22	1 51	
11	6 41	8 39	3 20	5 30	2 19	
12	6 41	8 39	3 20	6 34	2 53	Nor kuu.
13	6 41	8 40	3 21	7 31	3 33	Detf. 14, fel
14	6 42	8 40	3 22	8 22	4 21	1, 16 min.
15	6 43	8 40	3 23	9 6	5 15	omifu.
16	6 44	8 40	3 24	9 42	6 15	
Lit. Ep. Kol. 3, 4—11. Gw. Luf. 14, 16—24.						
17	6 45	8 40	3 25	10 11	7 19	
18	6 46	8 40	3 26	10 36	8 26	
19	6 47	8 40	3 27	10 58	9 33	Gsim. wer.
20	6 48	8 40	3 28	11 18	10 44	Detf. 22 fel
21	6 50	8 39	3 29	11 37	11 55	5, 39 min.
22	6 51	8 39	3 30	11 55	×	omifu.
23	6 53	8 39	3 32	12 17	1 9	
(Joh. 20, 1-10.) Lit. Ep. Gbr. 11, 9-16, 17-40. Gw. Matt. 1, 1-25.						
24	6 55	8 38	3 33	12 42	2 25	
25	6 57	8 38	3 35	1 12	3 43	
26	6 59	8 37	3 36	1 50	5 2	Täis kuu.
27	7 2	8 36	3 38	2 40	6 18	Detf. 29, fel
28	7 4	8 35	3 39	3 43	7 24	12, 29 min.
29	7 6	8 35	3 41	4 56	8 20	omifu.
30	7 9	8 34	3 43	6 19	9 4	
(Joh. 20, 11-18.) Lit. Ep. Kal. 1, 11-2 p. 5 w. Gw. Matt. 2, 13-23.						
31	7 11	8 33	3 44	7 43	9 39	

Päikes- ja kuu-warjutamised 1867^{mal} aastal.

I. Päike saat warjutud 22 Webruari kuu pääwal. Warjutuse affatus on kel 10 ja 26 minutit omiku, ots on kel 1 ja 6 minutit öhtu. Kõige suurem warjutus (10 tolli) on kel 11 ja 46 minutit. Se warjutus saab Riia linnas nähtaw.

II. Kuu saab warjutud 8 Märtsi kuu pääwal; Riia linnas ei ole mitte nähtaw.

III. Päike saab warjutud 17 Augusti kuu pääwal, aga ta ee ja mitte Riia linnas warjutud.

IV. Kuu saab warjutud ösel 1. 2. Septembri kuu pääwa peale. Warjutuse affatus on kel 12 ja 34 minut; ots on kel 3 ja 32 minut. Kõige suurem warjutus ($8\frac{1}{10}$ tolli põhja poolt) on kel 2 ja 3 min. Se warjutus saab Riia linnas selgeste kõiges omas minemises nähtaw.

Nelli aasta jagu.

Kewade alustab 9. Märtsil, kel 3, 34 minutit omiku.

Sui alustab 9. Junil, kel 11, 48 min. öhtu.

Sugise alustab 11. Septembril, kel 2, 11 min. öhtu.

Talwe alustab 10. Detsembril, kel 8, 15 minutit omiku.

Kiriku arm.

Se aasta on maa-ilma loomisest 7375as; aga Kristuse sündimisest 1867es.

Se aasta on üks liht aasta. — Kristuse sündimise püha on Esmaspw. Liha söömine tuurib 8 nädalat ja 1 pääw. Triodi affatakse 5. Webruari kuu pääwast pruukima. Lihaeite on 19. Webruaril. Sõira-eite 26. Webruari kuu pääwal. Ewdofia pääw on Kolmaspw. esimesel suure paastu nädalal. 40 kannatajate pääw on Neljaspw. teise paastu nädalal. Mefsejuse se Jumala inimese pääw on 3 paastu nädalal Reede. Marija kuulutamise pääw on 4 paastu nädalal Laupw. Pasa püha on 16 Aprili kuu pääwal. Jüri pääw juhtub Toma nädalal Pühapäaw. Paasa püha pooluspääw on 10 Mail. Kristuse taewaminemine 25 Mail. Kolmainuse püha 4. Junil. Peetruse paastu algmine 11. Junil. Peetruse paast tuurib 2 nädalat 3 pääwa. Peetruse pääw on Neljaspääwal.

Wene Keisri Ärra sugu wõja.

Meie Keisri Ärra Aleksander Nikolajewits, Isewalitseja Wene maal, sündis 1818 aastal 17. Aprili kuu pääwal.

Tema proua Maria Aleksandrowna, sündis 1824 aastal 27. Jüli kuu pääwal. Nende poead:

Suurewürist Isefarewits Ironipärandaja Aleksander Aleksandrowits, sündis 1845 aastal 26. Webruari kuu pääwal.

Suurewürist Wladimir Aleksandrowits sündis 1847 aastal 10. Aprili kuu pääwal.

Suurewürist Alekseij Aleksandrowits sündis 1850 aastal 2. Januari kuu pääwal.

- Suurwürlt Sergij Aleksandrowits, sündis 1857 aastal 29. Aprili kuu päawal.
- Suurwürlt Paul Aleksandrowits, sündis 1860 aastal 21. Septembri kuu päawal.
- Keisri Ürra wennad: Suurwürlt Konstantin Nikolajewits, sündis 1827 aastal 9. Septembri kuu päawal.
- Tema proua, Aleksandra Iosepowna, sündis 1830 aastal 26. Juni kuu päawal. Nende pojad:
- Suurwürlt Nikolai Konstantinowits, sündis 1850 aastal 2. Webruari kuu päawal.
- Suurwürlt Konstantin Konstantinowits, sündis 1858 aastal 10. Augusti kuu päawal.
- Suurwürlt Timitrij Konstantinowits, sündis 1860 aastal 1. Juni kuu päawal.
- Suurwürlt Wätseslaw Konstantinowits, sündis 1862 aastal 1. Juli kuu päawal.
- Keisri Ürra teine wend: Suurwürlt Nikolai Nikolajewits, sündis 1831 aastal 27. Juli kuu päawal.
- Tema proua: Aleksandra Petrowna, sündis 1838 aastal 21. Mai kuu päawal. Nende pojad:
- Suurwürlt Nikolai Nikolajewits, sündis 1856 aastal 6. Nowembri kuu päawal.
- Suurwürlt Peter Nikolajewits, sündis 1864 aastal 10. Januari kuu päawal.
- Keisri Ürra kolmas wend: Suurwürlt Mihael Nikolajewits, sündis 1832 aastal 13. Oktobri kuu päawal.
- Tema proua: Olga Weodorowna, sündis 1839 aastal 8. Septembri kuu päawal. Nende pojad:
- Suurwürlt Nikolai Mihailowits, sündis 1859 aastal 14. Aprili kuu päawal.
- Suurwürlt Mihail Mihailowits, sündis 1861 aastal 4. Oktobri kuu päawal.

- Suurwürlt Keorgij Mihailowits, sündis 1863 aastal 11. Augusti kuu päawal.
- Suurwürlt Aleksander Mihailowits, sündis 1866 aastal 2. Aprili kuu päawal.
- Keisri Ürra tädi: Elena Pawlowna, sündis 1806 aastal 28. Tetssembri kuu päawal.
- Keisri Ürra õed:
- Maria Nikolajewna, kadunud Leihtembergi Hertsogi Maksimiliani lesk proua, sündis 1819 aastal 6. Augusti kuu päawal.
- Olga Nikolajewna, sündis 1822 aastal 30. Augusti kuu päawal; tema abikaas on se Würtembergi Kuningas Karl Wridrif Aleksander.
- Keisri Ürra tüttar: preili Maria Aleksandrowna, sündis 1853 aastal 5. Oktobri kuu päawal.
- Keisri esimese wenna tütreb: preili Olga Konstantinowna, sündis 1851 aastal 22. Augusti kuu päawal.
- Preili Wera Konstantinowna, sündis 1854 aastal 4. Webruar kuu päawal.
- Keisri teise wenna tüttar: preili Anastasia Mihailowna, sündis 1860 aastal 16. Juli kuu päawal.
- Keisri Ürra onu-tüttar: Ekaterina Mihailowna, sündis 1827 aastal 16. Augusti kuu päawal; tema abikaas on se Meklenburg-Strelitsimaa Hertsog Keorgi.
- Keisri Ürra õe Maria Nikolaewna ja kadunud Leihtembergi Hertsogi Maksimiliani lapsed:
- Würlt Romanow, Leihtembergi Hertsog, Nikolai Maksimilianowits, sündis 1843 aastal 23. Juli kuu päawal.
- Würlt Romanow, Leihtembergi Hertsog, Ewgeni Maksimilianowits, sündis 1847 aastal 27. Januari kuu päawal.

Würst Romanow, Leichtenbergi Hertzog Sergei Maksimilianowits, sündis 1849 aastal 8. Detsem-
bri kuu pääwal.

Würst Romanow, Leichtenbergi Hertzog, Keorg Maksimilianowits, sündis 1852 aastal 17. We-
bruari kuu pääwal.

Maria Maksimilianowna Romanowa, sündis
1841 aastal 4. Oktobri kuu pääwal; tema abi-
kaas on se Padeni (Saksa maal) Prints Wil-
helm, sündinud 1829 aastal.

Eugenia Maksimilianowna Romanowa, sündis
1845 aastal 20. Martsi kuu pääwal.

Pühad Issanda ja Keisri auks.

Nende pühade ees, millal kohtu koad kinni on,
seisab rist.

Januari kuu.

- + 1. kuu pääw. Uus aasta. Keisri poea Suure-
würsti Aleksei Aleksandrowitsi ja Keisri tädi
Elena Pawlowna sündimise pääw.
- + 6. Issanda ristmine.
- + 10. Keisri wenna poea Suurewürsti Petri Nikola-
jewitsi sündimise pääw.

Webruari kuu.

- + 2. Issanda wastuwõtmine templis.
- 3. Keisri wenna poea Suurewürsti Nikolai Kon-
stantinowitsi sündimise pääw.
- 4. Keisri wenna tütre preili Wera Konstanti-
nowna sündimise pääw.
- + 19. Sel pääwal pühitsetakse kõige Wene riigi Keisri
Mra Aleksandri Nikolaewitsi trooni peäle
astumist.
- + 24. ja 25. Sõira nädali. Reedi ja Laupääw.
- + 26. Keisri poea, Suurewürsti Troonipärandaja Alek-
sandri Aleksandrowitsi sündimise pääw.

Martsi kuu.

- + 25. Püha Maria kuulutamise pääw.

Aprili kuu.

- 2. Keisri wenna poea, Suurewürsti Aleksandri
Mihailowitsi sündimise pääw.
- 10. Keisri poea, Suurwürsti Wladimiri Alek-
sandrowitsi sündimise pääw.

- † 13 ja 14 ja 15. Suur Neljaspäev, Reedi, Laupäev
 † 16—22. Paasa nädal.
 † 17. Keisri Ürra Aleksandri Nikolaewitsi ja Suurewüürsti Nikolai Mihailowitsi sünnimise päev.
 23. Keisri wennade pronade Aleksandra Josepowna ja Aleksandra Petrowna nime päev.
 29. Suurewüürsti Sergei Aleksandrowitsi sünnimise päev.

M a i k u u.

- † 9. Imeteutegija Nikolai päev.
 10. Poolus päev.
 20. Keisri poea Suurewüürsti Aleksei Aleksandrowitsi nime päev.
 21. Suurewüürsti Konstantini Nikolaewitsi nime päev. Keisri wenna proua Aleksandra Petrowna sünnimise päev. Keisri tädi Elena Pawlowna nime päev.
 † 25. Issanda taewa minemise püha.

J u n i k u u.

1. Keisri wenna poea Suurewüürsti Dimitri Konstantinowitsi sünnimise päev.
 † 4 ja 5. Püha Kolmainuse püha.
 24. Gelläija ja Ristiija Johaneſe sünnimise päev.
 26. Keisri wenna proua Aleksandra Josepowna sünnimise päev.
 27. Wõidu mälestus Poltawi linna al.
 † 29. Apostlite Petrusse ja Pauluse surma mälestus. Suurewüürsti Pauli Aleksandrowitsi ja Petri Nikolaewitsi nime päev.

J u l i k u u.

1. Suurewüürsti Wätšeslawi Konstantinowitsi sünnimise päev.
 5. Suurewüürsti Sergei Aleksandrowitsi nime päev.
 11. Keisri õe Olga Nikolaewna ja tema wenna proua Olga Weodorowna ja tema wenna tütre Olga Konstantinowna nime päev.
 15. Suurewüürsti Wladimiri Aleksandrowitsi nime päev. Keisri wenna tütre Anastasia Mihailowna sünnimise päev.
 † 22. Keisri Proua Maria Aleksandrowna, tema tütre Maria Aleksandrowna ja tema õe Maria Nikolajewna nime päev.
 † 27. Keisri Proua Maria Aleksandrowna sünnimise päev. Suurewüürsti Nikolai Nikolajewitsi se wanema sünnimise ja nime päev. Suurewüürsti Nikolai Nikolajewitsi nime päev.

A u g u ſ t i k u u.

- † 6. Issanda äraseletamine. Keisri õe Maria Nikolajewna sünnimise päev.
 10. Suurewüürsti Konstantini Konstantinowitsi sünnimise päev.
 11. Suurewüürsti Keorgi Mihailowitsi sünnimise päev.
 † 15. Püha Maria surma mälestus.
 16. Selle kuu püha mida ei ole inim. läsi teinud. Keisri onu tütre Ekaterina Mihailowna sünnimise päev.
 22. Keisri wenna tütre Olga Konstantinowna sünnimise päev.

- + 26. Keisri Arra Aleksandri Nikolajewitsi ja tema proua Maria Aleksandrowna kroonimise pääw.
- + 29. Gelsäija ja Ristja Johaneſe pea otsast ära raijumise pääw.
- + 30. Keisri Arra Aleksandri Nikolajewitsi ja Suurewüürſti Troonipärandaja Aleksandri Aleksandrowitsi ja Aleksandri Mihailowitsi nime pääw. Keisri õe, Olga Nikolajewna ſündimise pääw. Aleksandri Newski ordeni pääw.

Septembri kuu.

- + 8. Püha Maria ſündimise pääw. Keisri wenna proua Olga Weodorowna ſündimise pääw.
- + 14. Issanda Risti ülestõstmise pääw.
17. Keisri wenna tütre Wera Konſtantinowna nime pääw.
21. Suurewüürſti Pauli Aleksandrowitsi ſündimise pääw ja Suurewüürſti Timitri Konſtantinowitsi nime pääw.
22. Püha Aſtoſtliſe ſarnatſe wüürſti Wladimiri ordeni pääw.
- + 26. Püha Aſtoſtli ja Ewangelisti Johaneſe ja Sumala ſõna tundja ſurma mälestus.
28. Suurewüürſti Wätſeſlawi Konſtantinowitsi nime pääw.

Oktoabri kuu.

- + 1. Püha Maria kaitsmise pääw.
4. Suurewüürſti Mihaeli Mihailowitsi ſündimise pääw.
5. Keisri tütre Maria Aleksandrowna ſündimise pääw.

12. Püha Ristja Johaneſe parema käe järelduſte toomine Malta ſaarest Ratsina linna.
13. Suurewüürſti Mihaeli Nikolajewitsi ſündimise pääw.
22. Moſkwa linna Litawi rahwa käest ärapeästmise mälestus.

Nowembri kuu.

6. Suurewüürſti Nikolai Nikolajewitsi norema ſündimise pääw.
8. Peaingli Mihaeli ja teiſte ilmihuta wägede pääw. Keisri wenna Suurewüürſti Mihaeli Nikolajewitsi nime pääw, ja kõige Wenemaa ordeni pääw.
- + 21. Püha Maria templi wiimise pääw.
24. Keisri onu tütre Ekaterina Mihailowna nime pääw. Püha Ekaterina ordeni pääw.
26. Püha suurekannataja Keorgi ordeni pääw ja Suurewüürſti Keorgi Mihailowitsi nime pääw.
30. Püha Aſtoſtli Andreaſe ennekuſutud ordeni p.

Detsembri kuu.

- + 6. Se imeteutegija Nikolai püha. Suurewüürſti Nikolai Konſtantinowitsi ja Nikolai Mihailowitsi nime pääw.
22. Keisri wenna tütre, Anaſtaſia Mihailowna nime pääw.
- + 25. 26. ja 27. Kriſtuſe ſündimise pühad.
25. Wene Kiriku ja Riigi ärapeästmise mälestus Prantsuſe ja temaga kahekümne rahwa käest.

Rija ja Mitawi Ülema-Piiskopi Platoni esimene maenitjuse kiri Maa ja Lätti rahwale, kes on Lihw-
lāndi, Gestlāndi, ja Kura maal Dige risti (wene) usku
lāinud. Ses kirjās seletab ta āra, et Smiku maa Dige
risti usu Kirik on üks tõsine Kristuse Kirik, kus võib
inimese ing õnsaks saada.

Minu armsad wennad ja lapsed Issandas, need
Gesti ja Lätti rahwas, kes on siin maal Dige risti
usku lāinud. Arm ja rahur olgu teile Jumalast, meie
Issast ja Issandast Jeesusest Kristusest! (Rom. 1, 7).

Kui ma sõitsin teie kirikuid vaatama, siis rääkisin
mina teiga mittu kord suust suhu ja, õppetasin ja mae-
nitjesin teid igaihte nenda kui kedagi tarwis oli. Aga
ma arwan, et ühed teie ulgast on minu sõnad āra unu-
tanud, teisepoi ole neid easte āra mõistnud, aga mõned
ei ole jälle neist õiget lugu pidanud; sepārast kirjutan
ma teile niid paberi peale kõik seda üles, mis ma ar-
wan tarwis olewad teile ütelda, et teie peaksite kõ-
wemine seda Diget risti usku finni ja ei laseks kellelgi
ennast āra eksitada ja wõera usu poole pöördā, ja trö-
östin ka teid ses waewalikus elus, mis peale teie nenda
kibedaste kaebate.

Kõige enne tänan ma Jumalat selle eest et Tema
finnitab teie usku. Teie ei ole mitte ammu selle
Dige usu Kiriku lapsesks saanud, siiski armastab suurem
ult teist puhtast südamest seda Kirikut ja tema õppetust,
püüjab tema seadusi täita ja jääb ifka kindlaks tema
usust, et küll wõera üsu rahwas püüdwad teid iga wiist
enese poole pöördā ja teewad teile selle juures palju
meele aigust. Ma kiidan nisugusid Jumala teenrid ja

palun kõigest südamest neile Jumala käest õnnistust.
Ma usun, et Jumal waatab ise ka armuga nende pe-
ale: sest Tema tahab Apostli sõna järele, et kõik ini-
mesed peawad õnsaks saama ja tõe tundmisele tulema
(1 Tim. 2, 4), ja sepārast on Ta armuline nende
wastu, kes peawad kõwaste Diget usku finni, ei wangu
ealgi temas ja ei mõtle kunagi Tema Kirikut maha
jätta, mis on, Apostli tunistuse järele, üks kõwa selle
tõe sammas ja tugi, mis õnsuse poole saadab. (Ebr.
10, 23. 25. 38. 1. Tim 5, 15).

Ma lootan, et teie, minu armsad, ei jää aega
mööda meie püha usust wäetiks, waid saate ifka temas
Jumala abiga kindlamaks, ja jääte ifka selle Dige usu
Kiriku lasteks, kuhu Jumal on teid kutsnud oma wõle-
kandmise läbi teie ingede lunastuseks. Et teie saaksite
paremine selle Kiriku suurst näha ja aaksite teda
weel enam armastama, tema seadusi kõwemine pidama
ja neile õige usu waenlastele kangemine vastu seisma,
kes püüdwad teid oma eksituse sisse kiskuda, sellepārast
arwan ma tarwis olemat teile lühikeseltgi āraseletada,
et meie õige usu Kirik on üks tõsine Kirik, mis Kristus
ise maa peale seadis ja mispārast Tema pühad Apost-
lid ja peale neid pühad isad finitasid ja mis on kõige
maailma sisse wälja lautud ja kogudustes õigeks ar-
watud — ta on se Jumala armu andja ja inge lunas-
taja Kirik, keda ei pea sellepārast kunagi maha jätma
ja teist tema asemele wälja walitsema.

1) Meie Dige Usu Kirik on üks tõsine Kristuse
Kirik. Se on sest näha, et ta usub esite: Jeesuse
Kristuse, se Jumala Poega sisse, tunistab Teda omaks
Issandaks ja Lunastajaks ja üffi Teda nimetab omaks
kõige ülemas õppetajaks ja walitsejaks, ja sellepārast ei
arwa kedagi inimeste seast omaks nisuguseks peaks,
misuguseks arwas Katheliku Kirik Rooma Paawstid ja
ei lanna ühegi inimese nime, nenda kui teeb Luteruse
Kirik, mis kannab oma üleswõtja, Luteruse nime, kes

oli üks Ratheliku usu muuk; — teiselt, ta usub kindlaste, et Jeesuse Kristuse õppetud, mis on Uute Testamenti üleskirjutud, on üks puhas Jumala sõna ja saadab inimestele õnust; ta vijab teda puhtaks kõigefugustest inimeste wälja mõtlemistest ja tarkustest ja tallitab kõik omad asjad tema juhatamist mööda, aga seda, mis ei sünni selle Testamendiga ühte, eidak ta kõrwale ja mõistab ukka, kui ühte-ingele kahjuliku ja Jumalale wastumeelelist segatud õppetust; ja kolmandalt, ta armastab tõeste Jeesust Kristust ja austab Teda, kui oma Issandat, ja sellesama armastuse ja austuse pärast Tema wastu kumardab ta Teda Ennast waimus ja tõe sees, kui Ta on käsknud (Joh. 4, 24), ja austab ka wäga kõike seda, mis läbi Tema lunastas meie inged ära; selle pärast pühitseb ta auusaste kõik rohkem tähele panemise wäärt lugusid Tema maa-pealses elus, austab Tema kõige pühamat Oma, suure armuga annab juud elawaks tegawa ristile, nenda sammuti selle Tema kujukule, mis ei ole inimese käsi teinud, ja ka kõigile muile Tema kujudele, mis mõned muud kirikud ja nende ulgas ka Lutteruse kirik ei tee, ja näitawad sellega üles, et naad on nende Õnistegija püha asjade ja ka Tema Gnese wastu kiilmad: sellepärast et kui üks inimene armastab palawaste ja puhtast südamest kedagi, siis peab ta ka kalliks seda, mis tuletab seda meele ja mis on tema pärast.

2) Meie õige Usu kirik on üks tõsine Apostlitte Kirik. Se on selgeste paljust asjust näha. Näite: meie Kirik tunistab püha kirja sõna järele Jeesust Kristust omaks pea nurga kirkiks, omaks pea põhjaks, aga ta tunistab Tema Apostlid ka omaks põhja kirkaks (Ew. 2, 20. Joh. 13, 21, 41), se on niisugusteks Kristuse teenriks ja Jumala salauaste tallitajadeks (1. Kor. 4, 1), kellel käskis Issand oma Kirikut armuõppetuse kuulutamise läbi üles ehitada, aga sellepärast peab nende õppetud ka kiriku põhjaks olema (Matt. 16, 18. 28,

19); teiselt, ta (Kirik) usub kindlaste, et Apostlitte õppetud on tõeste puhas Jumala sõna (1 Tes. 2, 13), aga sellepärast peab ta iga Apostli sõna niisama kalliks ja tõsiselt, kui Kristuse Gnese armu õppetustgi, aga neid, kes õppetawad teist wiisi, kui Apostlid, mõistab ta ukka ja needid neid ära, nenda kui tegi Apostel Paulus (Gal. 1, 8. 9); kolmandaks, peale seda meie Kirik ei ole üks selle õppetusega rahul, mis on Apostlitte kirjadesse üles kirjutud, nagu Lutteruse Kirik teeb. — Apostli Pauluse käsu järele: pidage need õppetused, mis teie olete õppinud ehk suu sõna läbi, ehk meie ramatu läbi, ta peab ka seda nende õppetust, mis ei ole nende kirjadesse üles pandud, waid mis on kiriku õpetajatte ja inge karjaste suu sõna läbi meile kätte saanud; neljandaks, ta annab ka Apostlittele enestele wäga suurt auu kui wälja walitsetud Kristuse sõbradele ja teenritele (Joh. 15, 14—16. 1 Kor. 4, 1), sellepärast pühitseb ta ka wäga auusaste nende surma päewa ja peab ka kalliks seda, mis neid puutub ja meele tuletab: sellepärast auustab ta nende püha mädanemata ihu, (luukonta) nende kujusid ja kõiki neid asju, sellega neid Kristuse pärast ära surmati, mis mõned kirikud, nende ulgas ka Lutteruse kirik, ei tee ja näitawad seega, et naad ei auusta neid.

3) Meie õige usu Kirik on üks wana kõige maailma sisse wälja lautud isa kirik. Näiteks, ta on üks kirik, se pärast, et ta ilmus pea pärast Kristuse sündimist, waid mitte rohkesti 1500 aasta pärast peale Kristuse sündimise, nagu Lutteruse usu kirik, kui inimesed ei wõinud enam Issuse Kristuse õppetusest nenda easte aru saada, kui enne, ja kui temale affati juba mõnes kohas ja mõne rahwa ulgas midagi omast peast juure panema, ehk kui need ise ei mõistnud teda easte ära, kes wõtsid sel aeal oma uue Kiriku üles, waid ta ilmus just siis, kui Kristuse usk affas wälja lagunema, ja temale on Apostlid ise omiku maal põhja pannud, ja ta on

sealt terwiniste ka meie kuningriiki otse kohe senna kohta toodud, kuhu olna püha Apostel Andreij (Andreas) käskinud. Teiselt, ta on püha isade Kirik, se tähendab, et ta on se sama kirik, kelle liikmed (lapsed) olid ja mis peale Apostlitte saatsid korda nende esimesed järeltulijad, need inge karjased ja õppetajad, keda kutsutakse nende suure waewa ja püha elu pärast kiri kuisadeks, keda Apostli Pauluse sõnade järele Sumal Ise on pannud mõned apostlik, ja mõned prohvetik, ja mõned armuõppetuse kuulutajaks, ja mõned karjatsiks ja õppetajaks, pühade parandamiseks, õppetuse ameti tööle, Kristuse ihu üles ehitamiseks, seni kui meie kõik ühesuguse usu ja Sumala Poega tundmise kätte saame, ja täiends meheks saame Kristuse täie e a mõõtu mõõda: et meie ei pea enam wäetima lapsed olema, ja ei lase ennast bitsutada, ega kaksipidi kõigutada igast õppetuse tuulest inimeste petmise ja tigea kawaluse läbi, mis teewad palju ueste ilmunud õppetajid (Ew. 4, 11—14. 1 Tim. 4, 1. 2 Tim. 4, 34). Wimat, meie Kirik on üks kõigest maailmaast kofkukogutud kirik kui selle poolest, et tema laste ulgas on kõik tõsised ristiniimesed, maailma mõõda laiale lautud, nenda ka selle poolest et ta auustab kõige maailma kogudused ja peab nende seadused, mis kõigest maailmast senna kofku tulnud pühad isad Apostlitte wiisi järele Kristuse Kiriku eaks üles kirjutasid püha Waimu juhatamist mõõda, mis nende läbi suuri asja tegi (Ap. teud. 15, 6—28. Matth. 18, 20). Neid seadusi pidades näitab meie Kirik et ta on waimulikul wiisil wana aea risti usu Kirikuga ühendud, kus pidasid rahwas puhast usku ja olid waga wagad, mis on jo iga ühele teada.

4) Meie Dige usu Kirik on üks (Sumala) armu ande Kirik. Seda võib sest näha, et ta esite usub kindlaste ja käseb meil ka uskuda Jeesuse Kristuse, Sumala Poega sisse, aga usk teeb Apostli sõnade järele risti rahwale Sumala armu annete usse lahti (Rom. 5, 2.

Kal. 3, 14. Apostl. teud 8, 35—39); teiselt, ta tunistab ja pruugib kindla usuga kõik seitse püha risti Sakramenti, nenda kui pidas neid wana aea Kristuse Kirik, waid mitte üksi kaks ainust, nagu teeb Lutteruse Kirik, aga Sakramentide läbi antakse uskijatele rohkest mitme sugusid Sumala armu andid nende ädadele parajal aéal abiks (Apostl. teud. 2, 38. Sakub. 5, 14. 14. Ebr. 4, 16), kolmandaks, temal on palju niusugusid määka, kust woibnäha, et Sumala wägi temas oma tööd teeb, nenda kui: temas sündisid mittu korda ja sünniwad nüüdgi weel imelikud aiguste terweks saamised ilma tohtri abita, ja mõned muud tõsised ime asjad, mis võib prohveti tunistuse järele üksi Sumal teha (Law. laul 71, 18). Aga seda ei ole kuulda, et niusugused ime asjad sünniwad muis kirikudes, nende ulgas ka Lutteruse kirikus, ja sellepärast käiwadka Lutteruse usu rahwasgi meie õige usu kirikusse palwe läbi Sumala armu abi otsima, kui neil suur äda käes on, ja Sumal täidab tihti nende palumised, kui naad aga usuwad Tema armu annil ja meie kirikul niusuguse wäe olewat, et ta võib nende eest paluda. Seda teame meie mitte üksi sest, et sest asjast rahwas räägib, waidka kirja läbi (walitsustele) teada-andmistest, kelle ulgast on mõned ka trükkitud. Paneme siin paar niusugust lugu üles: „ühe Lutteruse usu naeste rahwa nimega Ekaterina Lewenstami imelik terweks saamine Petersburgi linnas Isaki koguduse kirikus, 1860 aastal.“ Nenda sammuti on ka ühes (waimulik) Seitungis: Juni kuul 1860 aastal ja Mai kuul 1861 aastal wälja antud raamatudes üles kirjutud niusuguse peal kirjaga: „mõni sõna Sumala wäe ja imeliku oole kandmise teudest.“

5) Meie õige usu Kirik on üks püha ja õnsaks tegija kirik. Seda võib iga üks selle pärast uskuda, et ta on esiteks, Kristuse kirik, on Tema werega pühitsetud, mis teeb meid Apostli tunnistuse järele kõigest

pattust puhtaks (1 Joh. 1, 7), ja on weepesemise läbi puhtaks pestud, se on püha ristmise läbi ja se püha Waimn ande läbi, mis ristimises sala oma tööd teeb, et tal ei peaks olema ühtegi wiga, ega kortsu, ega muud selle sarnast, waid et ta peaks püha ja laitmata olema (Gw. 5, 26. 27. Tim. 3, 5), teiseks, ta saab ühte puhku uendud ja finnitud pühaduses selle läbi, et temas pruugitakse püha salausi, kelle läbi antakse risti inimestele, kui meie juba ütlesime, õnsaks tegijat Jumala armu annet, peale sedaka Jumala sõna ja palwe läbi, mis loetakse iga päew Templides, kelle läbi pühitsetakse, Apostli tunistuse järele iga Jumala loom (1 Tim. 4, 4. 5); kolmandaks, ta oijab ennast puhtaks kõigest rojusest, ja pühitseb ka selle pärast Jumala nimel omad templid ja muud tema asjad, ja ka need elu majad, kus tema lapsed elawad, peale sedaka tuult, ja wet ja sööma asju, mis nemad sööwad; neljandaks, ta kannab iga wiisi oma laste Jumala-kartliku elu ja nende lunastuse eest oolt, ja selle pärast: a) tuletab neile Jumalat meele, õppetab neid usku tundma ja kuidas peab Jumala kartlikult elama ja sunnib neid igawest õnjust taga otsima, ja kõike seda teeb ta mitte üksi oma sõna läbi, — mitte üksi oma lugemiste, laulu laulmiste ja õpetuste läbi, waid ka oma wiiside, püha teude ja nende kujude läbi, kus on Jumala teud, Tema meele päralsed inimesed ja ka se üles maalitud, mis saab pärast surma õigede ja pattustega saama; b) ta puhastab neid pattust ja finnitab nende waimu nende sõdimises lihaga mitte üksi pattu kahetsemise ja salalikul wiisil Kristusega ühendamise läbi, waid ka enese ära surmamise (piinamise) läbi, — paastude, walwamiste ja mõne muu ea töö läbi, mis muud kirikud, nagu Lutteruse kirik, ei jalli; w) ta trööstib oma lapsi pühas elus ja palub neile Jumala käest Tema armu abi ise otse koha ja ka Tema püha inimeste läbi, kes seiswad, Johannese se Jumala sõna tundja tunistuse järele, Ju-

mala auujärje ümber ja teewad oma palwid tema ees nende eest, kes maa peal elawad (Joh. 1lm. 5, 6. 8. 8, 3. 4); g) ta kannab kui üks ootekandja ema nende lunastuse eest oolt mitte üksi nende elu aeal, waid ka pärast nende surma; sellepärast saadab ta neid oma palwetega tulewa ilma ja palub armulist Jumalat, et ta annaks nende ingele ühe rahu paiga taewa riigis, sest ta usub, et Jumal ei ole mitte üksi elawatte, waid ka furnutte Jumal: sest kõik elawad Temale (Luk. 20, 38); nisugune püha kiriku oole kandmine oma laste pühitsemise ja lunastuse eest ei jää tühjaks, waid ta teeb seda, et palju tema laste ulgast, kes oma lunastuse eest oolt kandwad, saawad tema õppetuse ja juhutamise järele wäga pühaks ja taewa riigi osaliseks. Seda tunistawad need pühad mehed üles, kes nagu ütlesid meie Kirikus ja näitsid oma pühadust selle läbi, et naad tegid Jumala wäe läbi mitmesugusid imetegusid, kui aga nende käest kõwaste paluti. Se on ka tõsi, et meie Kirikus on ka küllalt pattusid; aga selle juures ei ole ta süüdi, sellepärast et ta ei õppeta kedagi pattu tegema, waid kaitseb iga ühte pattust, — seda teeb meie lunastuse waenlane, kes küllwad Jumala põllu peale ohakad puhta nisu jekka (Math. 13, 25). Nisuguses suures kajas, kui Jumala kirik, on mitme sugused riistad; Apostel räägib, et seal on mõned riistad kullased ja mõned õbesed, aga mõned jälle puused ja kivist, — need on pattused ristiinimesed (2 Tim. 2, 20). Esimeses ristiuse kirikus oli ka küllalt pattusid inimesti (Joh. 4, 1—8. 2 Kor. 12, 20. 21); Apostlittegi ulgas oli Judas äraandja. Aga et meie kirikus ilmuwad pattuste ulgas selle kurjuse aeal, kus seisab Apostli tunistuse järele kõik maailm (1 Joh. 5, 19.) suured õiglased inimesed, keda ta kannab nagu mõnda wilja Jumala auuks ja kiiduseks (1 Wilip. 1, 11), et küll meie lunastuse waenlane seisab selle wastu se kõik näitab, et meie kirik on tõeste püha ja üks õnsaks tegija kirik; muidu ei oleks

ta jo wõinud nisugust püha wilja lenda, ega pühad inimesed ei oleks wõinud temas sündida. Onisteggija ütleb: iga puud tunnusse omaist wiljast (Lut. 6, 44).

Kui meie kirik on nisugune; aga ta on wistist nisugune kui ta on, nagu ma olen jo seletanud, tõeste üks Kristuse, Apostlitte ja wana püha isade ja kõige maa püha kirik, kus on Jumala armu and, ja mis wõib inimesi õnksaks teha, siis peame meie, minu armsad, Jumalat tänama, et meie oleme selle kiriku laste ulgas, ja peame ka kindlaste tema õppetust kinni pidama ja kõikumatta temasse jääma. Seda tahab Jumal, kes räägib meile Apostli läbi: ärge jätke mitte maha oma kogudust, se on Jumala kirikut, nenda kui mõnel on wiis, waid olge kindlad, liikumata Kristuse uss: aga kui tegi ära taganeb, siis ei ole minu ingel temast meele ead (Ebr. 10, 25. 28. 1 Kor. 15, 58); ilma selleta ei wõi meie ka õnksaks saada ja igawest elu pãrida. Issand ei ehitanud meie õnksaks saamise tarwis kãhte ehk kolme kirikut, waid ühe ainsa (Math. 16, 18. Ap. teud. 20, 28); sellepãrast, kes jättab selle armu ande kiriku maha ja lähed muide usude kirikusse mis on inimesed wãlju mõttelnud se teeb selgeste wastu Jumala meelt ja taganeb lunastuse allikast ära. Ja pealegi, mis tarwis jättame meie siis õige usu Kiriku maha, kui temas on kõik, mis on meie õnksaks saamiseks tarwis? Miks on tarwis teiste usudesse ennast eita, kui neis ei ole midagi paremat, kui temas, ja ei sünni temaga ühte üksi sellepãrast, et neil on mitmesugused puudused ja wale õppetused, mis ei lase inimesel õnksaks saada. Kui need kirikud oleksid ka nenda sama õnksaks tegijad, kui meiegi Kirik on, siis ei peaks neist enam lugu pidama, kui sest, sellepãrast et naad oleksid siis üksi tema sarnatsed, aga mitte temast paremad. Aga nenda kui naad ei sünni ühe ja teise asja poolest temaga ühte, siis ei woi naad ka nenda õiged ja õnksaks tegewad olla, kui tema, sellepãrast et

mitmesugused mõtted ühest ainsast asjast ei wõi juba kunagi ühe õiged ja kasulikud olla. Sellepãrast tõeste õige usu ja õnksaks tegija Kristuse kirik on ja wõib olla üks ainus kui on üks ainus Issand, üks usk, üks ristmine (Ew. 4, 45).

Ma oleks tahtnud teiega, minu armsad, weel enam juttu ajada, aga ma kardan, et wãsitam teid pitka jutuga ära. Sepãrast jãttan ma teda poole teiseks koraks. Aga nüüd ütlen ma teile ühes Apostliga: walwage, seiske õiges ussus, olge kui mehed, saage kangeks temas. Issanda Jeesuse arm olgu teiega! Minu armastus on teie kõikidega Kristuse Jeesuse sees. Amen.